

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 28.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemati mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznamila, zahvale, oskrbnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 23 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izdaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vokal red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Pavšlarjeva pravda proti kranjski
deželi

ali

„V kraljestvo misli spadajoči dogodki“
pred sodiščem.

Kakor smo že poročali, je Tomaž Pavšlar s svojo pravdo proti kranjski deželi propadel tudi pred graškim nad-sodiščem. Sicer ni bilo nič drugega pričakovati, a ker se je o Pavšlarjevi zadevi v liberalnem časopisju toliko neresničnega pisalo, se hočemo, v in-formacijo javnosti, nekoliko pomuditi pri tej pravdi.

Pavšlar je zahteval 1 milijon 600 tisoč kron za svoje projekte s 50dostotnimi obrestmi od 1. septembra 1909 naprej. Svoj zahtevek je utemeljeval z raznimi domnevanji, njegov glavni dokaz je bil, da je to pogodbo sklenil z njim med štirimi očmi bivši deželni glavar Franc pl. Šuklje, ki mu je poleg tega baje obljubil tudi mesto ravnatelja s 24.000 K letne plače. Potem izkuša iz raznih sklepov deželnega zbora izvajati, da bi deželni odbor moral od njega kupiti njegove projekte. Sklicuje se tudi na to, da je dr. Lampe pokupil za deželo mline, na katere je Pavšlar reflektiral.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani je tožbo Pavšlarjevo zavrnilo in tožitelja obsodilo v plačilo pravnih stroškov v znesku 1223 K 30 vin. V razlogih pravi sodišče:

Tožitelj utemeljuje svoj tožbeni zahtevek s trditvijo:

1. Da je prišlo dne 11. junija 1909 med tožiteljem in takratnim deželnim glavarjem pl. Šukljem do sklepa sporne pogodbe in da je deželni zbor v seji dne 23. septembra 1909 to pogodbo na ta način pravno sankcioniral, da je pooblastil deželni odbor čisto splošno za bodočnost, kakor tudi za preteklost za pridobivanje vodnih pravic in eventualno

2. da je deželni odbor ponudbo tožiteljevo v vlogi z dne 7. oktobra 1909 na prodajo njegovih projektov sprejel s tem, da je v tej vlogi imenovanimi posestniki mlinov pod tožiteljevo intervencijo sklenil kupne pogodbe.

Da pa je postala pogodba perfektna, za to govore po tožiteljevi trditvi tudi sledeči momenti:

a) da je ukazala kranjska dežela v l. 1909 družbi A. E. G. Union izdelati

na tožiteljeve projekte nanašajoče se stroškovne proračune in drugo in da je obelodanila brošuro z dne 1. septembra 1909 in

b) da obsega po kranjski deželi dne 17. decembra 1912 pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani vloženi tri-stopenski projekt tožiteljeve projekta Jama in Zbilje.

Tožiteljevemu naziranjju se ne more v nobeni smeri pritrditi in bi se moral tožbeni zahtevek zavrniti tudi tedaj, ako bi vse tožbene navedbe odgovarjale resnici.

Kakor obe sporni stranki čisto pravilno poudarjati, je za sklepanje takih pogodb, kakor je sporna, kompetenten edino kranjski deželni zbor, obsehi umevno pa zamore deželni zbor koga drugega pooblastiti za sklepanje takih pogodb. Toda že iz toženčevih navedb samih, zadevajočih med njim in pl. Šukljem dne 11. junija 1909 sklenjeni dogovor, se ne more sklepati, da bi mogel ta dogovor ustanoviti veljavno kupno pogodbo, ker niso podani pogoji §§ 1053. in 1054. obč. drž. zakonika. Tožitelj sam priznava in sledi to tudi čisto jasno iz spisov, da so došli kranjskemu deželi. zboru oblastveno odobreni projekti v oktobru, oziroma koncem novembra ali začetku decembra leta 1909, iz česar sledi, da deželnemu glavarju pl. Šukljetu dne 11. junija 1909 kupni predmet v njegovih posameznostih v avtentični obliki še niti znan ni bil. Tožitelj pač zatrjuje, da so došli deželnemu odboru prvotni načrti že januarja 1909, in naj bi to tudi odgovarjalo resnici, na stvari bi to dejstvo ne moglo ničesar izpremeniti, ker prvotni načrti niso taki predmeti, na katere bi se moglo z ozirom na njih pravilnost v vseh posameznostih računati. Iz tega sledi, da kupni predmet dne 11. junija 1909 še ni bil popolnoma določen.

Pa tudi o kupnini in načinu odplačevanja iste, kakor prav posebno o prejemkih tožiteljevih, ki naj bi bili združeni z od njega zaželenim ravnateljskim mestom, se po tožiteljevih lastnih navedbah ni ničesar govorilo. Ne glede na vse to pa je treba poudariti, da po kranjskem deželnem redu deželni glavar niti ni upravičen, sklepati pogodbe za deželni odbor, vsled česar je tudi iz teh razlogov domnevan dogovor z dne 11. junija 1909 brezpredmeten. Vsled tega je bil po toženi deželi ponuden dokaz po priči pl. Šukljetu o okolnosti, da tožnikove navedbe, ki se tičejo dozdevnega dogovora

z dne 11. junija 1909, niso resnične, kot nepotreben zavrniti.

Iz ravnokar navedenega pa izhaja nadalje tudi, da dr. Lampe v seji dne 23. septembra 1909 tožiteljevih projektov, posebno pa njih posameznosti, niti v mislih ni mogel imeti, ker mu takrat v oblastveno odobreni obliki še znani niso bili. To sledi tudi iz sejnega protokola in stenografičnih poročil. Iz besedila zapisnika sledi nadalje, da so vse na podlagi sklepa deželnega zbora z dne 23. septembra 1909 po deželnem odboru sklenjene kupne pogodbe, tika-joče se vodnih sil itd., pridržane naknadni odobritvi deželnega zbora.

Da pa bi se bilo to pri sporni kupni pogodbi zgodilo, tega tožitelj niti sam ne trdi.

V vlogi z dne 7. oktobra 1909 je sicer tožitelj natančno označil kupni predmet in njegovo ceno. Toda ni doprinesel dokaza, da je to ponudbo v to edino kompetentni deželni zbor kdaj pravno-veljavno sprejel.

Po tožiteljevemu naziranjju je bila njegova ponudba sprejeta na ta način, da je deželni odbor pokupil pod tožiteljevo intervencijo one mline, katere je on (tožitelj) v svoji ponudbi z dne 7. oktobra 1909 izrecno označil kot sestavne dele celotne kupne pogodbe.

Temu naziranjju pa se, ne oziraje se na vse drugo, že vsled tega ne more pritrditi, ker se med onimi mlini in vodnimi pravicami nahaja tudi mlin in vodne pravice Marije Burgar. Tožitelj pa je dne 29. junija 1910 proti Mariji Burgar naperil tožbo, te predmete zahteval zase in baje dogovorjeno kupnino sodno položil z motivacijo, da Marija Burgar kupnine ni hotela sprejeti in je tako upeljano pravdo, v kateri je izšla zanj neugodna odločba najvišjega sodišča z dne 31. maja 1911, v vseh instancah izpeljal, dasiravno mu je bilo znano, da je Marija Burgar takrat sporne predmete prodala kranjski deželi dne 26. junija 1910.

Tožitelj sicer zatrjuje, da je to storil z namenom, da na ta način prisili kranjsko deželo na plačilo baje že zapadle delne kupnine in da je deželi kranjski tudi izjavil, da takoj, kakor hitro se mu izplača zapadla kupnina, privoli tudi v prodajo od njega v opcijo vzetega mlina Marije Burgar kranjski deželi. Ne glede na to, da resničnost te trditve nikakor ni izkazana, pa to trditev pobija dejstvo, da je proti Mariji Burgar vložil zgoraj navedeno tožbo.

Tožbeni zahtevek je bilo potemtakem že iz predstojenih navedenih razlogov zavrniti, ne da bi se bilo treba

spuščati v nadaljnje dogovore, katere je navajal zastopnik tožene dežele; zadostuje sklicevati se na v dejanskem stanju navedeno vsebino pravnih pri-log, iz katerih pri objektivni obsoji brezdvomno sledi, da tožitelj sam upravičeno nikdar ni mogel biti naziranjja ali pa biti prepričan, da se je sporna pogodba kdaj pravnoobvezno sklenila in da je vsled tega njegove tožbeni zahtevke upravičen.

S to sodbo Pavšlar ni bil zadovoljen in se je pritožil na višje sodišče v Gradcu. Pa tudi višje sodišče je Pavšlarjev priziv zavrnilo in obsodilo Pavšlarja na plačilo 906 K 10 vin. stroškov prizivnega postopanja, stroške v prvi instanci pa mu je zvišalo na 1783 kron 30 vin. Poleg tega ima Pavšlar deželi plačati tudi stroške rekurza v znesku 61 K.

V svojih razlogih pravi na d-sodišče med drugim: Tožitelj (Pavšlar) zastopa mnenje, da je dogovor z dne 1. junija 1906 pravnoobvezna kupna pogodba tudi brez odobritve deželnega zbora.

Na to je sledeče pripomniti: O kupni pogodbi se more govoriti samo tedaj, če so podani vsi pogoji, katere zahteva zakon. Kaka pogodba se dne 11. junija 1909 sploh ni sklenila. Za deželo pravnoobvezne pogodbe sklepati ni bil upravičen niti deželni glavar pl. Šuklje, še manj pa deželni odbornik dr. Lampe. Niti zakon, niti pooblastilna pogodba ne stoji na strani takim pogajanjem. Pri končni izjavi pl. Šukljeta pa manjka pogodbeni resnosti. V tej izjavi pogodbeni predmet ni jasno označen, tudi ne s tem, da se tožitelj sklicuje na vsebino predloženih pogajanj. Tudi kupnina ni določena. Sicer se imenuje kupna vsota, toda tožitelju je bilo obljubljeno tudi ravnateljsko mesto; toda s kakimi dohodki je to mesto združeno, tega se pa ne omenja.

Če pa dne 11. junija 1909 ni prišlo do sklepa kupne pogodbe, potem se o kakih odobritvi po takozvanem realnem prevzetju ne more govoriti. Sklep deželnega zbora z dne 23. septembra 1909 podeljuje deželnemu odboru pooblastilo za napravo električne podeželne centrale in za nakup za ta namen potrebnih vodnih sil. Za pooblastitev velja pravilo, da tisti, ki je izdal pooblastitveno izjavo, torej zastopani, pri dvo-umnem besedilu ne more zahtevati, da bi se njemu v prid tolmačilo, temveč je v takih slučajih pooblastilo vedno razlagati v korist tretjega, kateri je na

LISTEK.

J. V. Slavin:

Razor.

Slika iz davnih dni.

(Dalje.)

Borut je spel naglo skozi goščavo. Prišel je na beli prod in je zavil ob zelenem gorskem potoku — današnji Pišenci — navzgor. Kajti spoznal je, da pride tu najhitreje do belih gor. Po širni goščavi ni nobene poti. Težko in z največjim naporom bi se bil moral privrati od grma do grma, in noč bi gotovo že prišla, preden bi došel do zaželenega cilja. A tu na belem prodju je napravila voda sama pot. Ker je sam pesek in debelo kamenje, lahko pride v najkrajšem času do belih gor.

Veseli je bil Borut kakor še nikoli. Hej, kaka krasota, kamor se ozre! Tu zeleni gozd, tam bela gora; tu šumljajoča zelena voda, tam mehka tratica. Nad vsemi se leskeče modro nebo. Solnce se svetli, in mlada vesna se smehlja kakor nikjer na širni gorotanski ravnini. — Borut je obstal pa se je oziral okroginokrog. Veselja so se mu smejale oči, in v srcu je čutil tako radost, da bi bil najrajši skakal od kamena do kamena. Su-

mel je gorski potok vesele pesmi, kakor bi pozdravljal prvega človeka, ki je došel k njemu. Lepa in prijetna je bila njegova pesem, radostna, kakor življenje pod belimi gorami.

In ta pesem je šla Borutu do srca. Zavriskal je in zapel, da se je slišalo daleč med goščavo:

»Oj solnce gre čez tri gore,
čez tri gore po vranca gre;
pripelje vranca v šumni gaj:
oj mladeč, zdaj ga pa sedlaj!«

Glasno pevajoč je spel Borut po belem prodju. Oddaljil se je bil že precej od doma in je došel do prvih skal. Stisnjena v ozko strugo je šumela voda med skalami. Izginil je prod; nikjer ni bilo izhoda, kajti orjaške skale so se dvigale kroginkrog. Borut je postal in je premišljeval, kako bi došel preko teh skal. Po vodi ni megal, ker je bila pregloboka in je drla preveč. Gledal je na skale, kjer so cveteli tuintam celi grmi rdečega ravšja. Sedaj ni pomišljal več. Urno kakor mačka je pričel plezati po skalovju. Opirjal se je ozkih robov in ravšja in ni se ogledal niti enkrat. Ko je pa prišel na vrh in je pogledal v globočino pod sabo, ga je stresel za trenutek mrz. Tako globoko pod njim se je pernila voda in tako navpično so štrlele

skale! Čudno, da je mogel priplezati tako lahko na vrh. Lahko bi se mu bilo spozlelo in prekotalil bi se bil v šumečo vodo. A hitro se je otrese Borut teh neprijetnih misli. Po drugi strani ni bilo pečevje tako strmo, in z lahkoto se je spustil dobi na prod. Šel je naglo naprej — dalje, dalje ob šumečem gorskem potoku. Ni bilo več treba plezati preko strmih pečin; le tuintam je moral še skočiti preko nizke skalice.

Okolica je postajala vedno bolj divja, in goščava kraj brega se je vedno bolj gostila. Le gorski potok je šumel svojo enakomerno, glasno pesem. Vedno bližji so mu bili beli snežniki; prav natanko je že razločeval posamezne skale. Ogromne so bile in so se dvigale kakor nepremagljivo zidovje proti nebu. Široki plazovi belega snega so se vili skoro do podnožja. Jasno so se blesteli v žarečih solnčnih žarkih, da se je zdelo Borutu, da je natresenih tam tisoč in tisoč svetlih biserov.

Enkrat je došel do prostrane trate. Veliki, rdeči cvetovi ravšja so kimali kroginkrog. Dehteli so tako prijetno, da se je vsled Borut sredi trate, da se odpočije nekoliko. Nepremično je gledal od tam na strme gore in se je zamislil. Prebudilo ga je šele neko čudno šumenje, ki je prihajalo sem iz goščave. Naglo se je okrenil in je zagledal velikega,

rvavega medveda, ki je stopil ravno na trato. Kosmatinec je obstal začuden. Momlajoč in zmigavajoč z glavo je gledal na mladeč. ki je sedel mirno na trati in se ni gnil. Čutil se je kosmatinec, pa je migal z glavo, kakor bi ne mogel verjeti, da bi se prerinil človek v njegovo kraljestvo. Počasi se je okrenil; zamomljal je še enkrat glasno, potem pa izginil v goščavo.

Borut se ga niti prestrašil ni. Ko ga je zagledal, je segel po bodalu, a medved se je hitro umaknil.

In Borut je stopal naprej. Mirno in brez skrbi je šel po prodju navzgor. Le tupatam se je ustavil in poslušal, kakor bi pričakoval, da plane sovražnik nadenj. A vse je bilo tiho. Le gorski potok je šumel glasno med kamenjem.

Solnce je dospelo že davno do srede neba. A Borut je spel še vedno po prodju, ki se je krčil vedno bolj. Mestoma so se dvigale ogromne skale, in le težko je prešel mladeč mimo njih. Moral je tupatam prebresti mrzlo, deročo vodo, ali pa se je splazil trudoma skozi gosto grmovje. Kajti skale, ki so mu zapirale pot, so bile tako visoke in strme, da jih ni mogel preplezati. A Borut ni postal truden, in tudi dobra volja ga ni minila. Radost mu je polnila dušo; saj je vedel, da dospe kmalu tik do strmih snežni-

podlagi pooblastila z njim sklepal pogodbe. Kajti le pooblastitelj ima korist iz pooblastenja, ker je na ta način oproščen, da bi moral sam delati; tretji pa, ki s pooblastencem sklepa, pa je toliko na slabšem, ker se je med njega in njegovega sopogodbnika vrnila neka tretja oseba in je vsled tega on primoran prepričati se o upravičenosti dotične osebe.

Sklep deželnega zbora urejuje samo razmerje med deželo in deželnim odborom, očitno se v tem sklepu pred vsem poudarja pooblastitev do vodne naprave in do nakupa. Ni pa v tem sklepu izražena neomejena pravica deželnega odbora do sklepanja pravnomožnih pogodb. Z nobeno besedo se ne omenja kakšnega gotovega kupnega predmeta, ne ugotovi se niti stroškov niti kupne cene; sploh o kakih omejitvi ni govora. S tem pa si je dežela, oziroma deželni zbor sam pridržal presojo primernosti kupnine in odobritev pogodb. V očigled kupnini, ki presega 1 milijon kron in notoričnim denarnim razmeram majhne dežele je moral tožitelj priti do spoznanja, kake obsežnosti je ona pooblastitev.

Pa tudi ponudba tožiteljeva z dne 7. oktobra 1909 ni bila sprejeta s sklepom deželnega zbora. Ponovne ponudbe tožiteljeve je deželni odbor odločno odklonil. Okolnosti, katere navaja tožitelj v potrditev sklenjene pogodbe, po realnem prevzetju ali po odobritvi, pravno niso uporabljive. Z indicom se ne more sklepati na obstoj pogodbe, pri kateri se gre za komplicirane in kombinirane objekte. Sploh pa ni navedenih nobenih sklepčnih indicov. Brošura z dne 1. septembra 1909 je določena samo v reklamne svrhe. Nakup mlinov je samostojna akcija, katero je deželni zbor odobril. O pogodbeni izpolnitvi ali prevzetju se ne more govoriti, ker je tožitelj odklonil prevzetje mlina Marije Bugarjeve. Tožitelj je v ponovnih izjavah izrazil, da se stvar nahaja v štadiju pogajanj in so razlogi, katere tožitelj tem svojim izjavam sedaj podtika, pravno brezpomembni.

Sploh se pa dokaza za take v kraljestvo misli spadajoče dogodljaje ne more doprinesiti.

Tako je torej po sodnem pravoreku potrjeno to, kar smo iz vsega početka pisali o tej fantastični pravdi. Nobenemu pametnemu človeku ni prišlo na misel, da bi bil le za en hip smatral kranjski deželni odbor za tako lahkomisljen, kakor ga je predstavljalo svetu ono časopisje, ki vidi svoj glavni namen v tem, da izpodkopa najbolj koristne javne naprave in ugled naše domovine.

Skozi mesece in mesece je liberalno časopisje dalo na razpolago svoje predale Tomažu Pavšlarju in vsakemu, kdor je hotel škodovati kranjski deželi. Kar se Pavšlarja tiče, je zdaj javnost na jasnem. To, kar je liberalno časopisje predstavljalo kot trdne dokaze, nadsodišče v svoji razsodbi fino označuje kot »v kraljestvo misli spadajoče dogodljaje«.

Koliko se piše in govori o akciji deželnega odbora! Večina tega spada v »kraljestvo misli«. Upamo, da bo uspeh v kratkem razpršil vse fantazije, ki se zdaj snujejo deloma iz nevednosti, deloma iz zlobe in sebičnosti ali političnega nasprotstva.

Sodišče ni zaslišalo prič, ampak je sodilo samo na podlagi pismenih dokov. In tedaj se izpolnijo njegove srčne želje.

Naenkrat se je razcepil prod. Borut je obstal, pa je premišljeval, na katero stran bi odšel. Naposled se je odločil za mali poteček, ki je curljal med peskom in kamenjem. Zdelo se mu je, da pride tu lažje in hitreje do cilja. Urezal si je dolgo palico v grmovju; potem pa je hitel naprej. In res — kmalu je došel do širokega, snežnega plaza, ki se je končal tam gori ob pečinah. Iz tega plaza pa je žuborela hladna voda in je spela navzdol — daleč, daleč v širne ravnine.

Ko je došel Borut do plaza, je zavriskal. Tedaj pa je ostrmel. Odmeval je njegov glas od vseh štirih strani, in zdelo se mu je, da sede nekje na skalah skrivna bitja, pa mu odgovarjajo. Borut se je čudil temu. Preko trdega snega je šel, in čez malce časa je že stal kraj strmih počin. Ozrl se je kvišku; a nikjer ni mogel zagledati strmega vrha belega snežnika. Zdelo se mu je, da sega gora preko oblaka do modrega neba.

»Morda prebivajo resnično sinji bogovi na vrhu,« je pomislil, in sveta groza ga je navdala. Nič več se ni upal zavriskati; kajti mislil je, da lahko moti s svojim glasom sinje bogove.

(Dalje.)

kumentov. Zato se tudi ni spustilo v vprašanje, ali je resnična Pavšlarjeva povest o misterioznem razgovoru med njim in med pl. Šukljatom med štirimi očmi. Sodišče je izreklo, da tudi, če bi bilo res, kar Pavšlar trdi, ni bila sklenjena nobena pogodba. Kakor znano, je pa Fr. pl. Šuklje odločno izjavil, da je ta Pavšlarjeva izpoved neresnična. Ko bi se to vprašanje pred sodiščem obravnavalo, bi seveda stvar postala za Pavšlarja usodepolna.

Za liberalne liste ne, ker ti bodo lagali naprej.

Madjarska iredenta.

(Izvirni dopis iz Newyorka.)

Tretjega aprila letos je prišel v Newyork v Ameriko na parniku »Mavretanija« madjarski grof Karolyi, vodja opozicijske stranke madjarskega državnega zbora. V kvaranteni so ga počakala madjarska društva in razni zastopniki madjarskega časopisja. Ob tej priliki so ga obstopili tudi razni časnikarski poročevalci, katerim je izdal posebno izjavo, v kateri pove vzroke, po kaj je prišel v Ameriko. Med drugim pravi sledeče:

»Morda vam ni popolnoma jasno, po kaj prihajam v Ameriko jaz, vodja ogrske opozicijske stranke. Res je dolga zgodba o cilju, ki ga imam pri tem svojem potovanju.

Avstrija je že odnekaj zelo ljubosumna na razvoj ogrske države in je vedno vse storila, kar je le mogla, da je postavila Ogrsko v senco, kakor da bi naša država imela svojo samoupravo samo po milosti Avstrije. Toda Ogrska je popolnoma suverena država in je z Avstrijo združena samo po osebi vladarja. Gospodarsko je Ogrska združena z Avstrijo po skupni carini, vojaško po skupni vojski, katero vzdržujeta obe polovici, in pa po skupni diplomatski službi. O vseh teh stvareh pa skuša Avstrija zunanji svet kolikor mogoče varati.

Dalje pravi: »Vendar, ko nas izseljevanje našega naroda sem k vam napeljuje s skrbjo, znamo pa vseeno to izseljenišvo ceniti. Tu pri vas se naši izseljenci prelinjajo skozinsko z duhom najvišje demokracije. Kot taki pa morejo imeti velikanski duševni vpliv na svojo domovino in jo spremeniti v nekako malo Ameriko na vzhodni Evropi.

Ta najvišji cilj naš pospeševati je namen mojega prihoda v Ameriko. V srcih vseh madjarskih Amerikancev hočem vzbuditi čut, da so oni poklicani od tukaj sodelovati z nami za razvoj domovine. Prostiti jih hočem, naj porabijo ves svoj vpliv na osvobojenje domovine od avstrijskega jarma, da se ne bo nam, ki smo ostali doma, vedno vzbujala grenka misel, da smo izgubili zastoj dva milijona svojih rojakov. Naše izgube so itak že velike. Zato naj mi dobimo vsaj moralne pomoči od njih kot svojih bivših bratov tem težkem boju za svobodo.

Cilj ogrske opozicijske stranke, katerega hoče doseči in za katerega potrebujemo tudi pomoči američanskih Madjarov, je označen v slavnoznanih besedah slavnoznane Abrahama Lincolna, ko je rekel: »ljudska vlada z ljudstvom za ljudstvo.« To in nič drugega tudi mi nočemo in zato sem prišel sem v Ameriko.

To so naravnost izdajalske besede, katere sme govoriti samo kak Madjar. Gorje pa kakemu Slovanu, ako bi si upal kaj takega izpregovoriti! Sto orožnikov bi ga čakalo doma na meji, ako bi se predrznil vrniti domov in po celem svetu bi zupet vpili o novi slovanski veleizdaji.

Vendar pa da to misliti tudi narodom, ki so v Avstriji, zlasti onim, ki so tako nesrečni, da so pod Štefanovo krono.

Posebna deputacija Slovkov se je podala takoj po prihodu Karolyija k njemu v hotel ter mu stavila več vprašanj. Med drugim so ga vprašali, kako si misli rešitev narodnostnega vprašanja na Ogrskem. Odgovoril je, da tega vprašanja tam ni. V Ogrski je samo ena narodnost, in ta je madjarska. Narodnosti, ki mislijo, da so narodnosti zase, so v veliki zmoti. Ako zmaga revolucija na Ogrskem, je dejal, bo šlo tako, kakor gre do sedaj. Nobena narodnost ne dobi kakih pravic. Vse narodnosti se morajo madjarizovati.

Slovenske poslance opozarjamo na te dogodke, ko se bliža čas delegacij.

Zasedanje delegacij.

Na poziv zunanjega ministra grofa Berchtolda je prevzel predsedstvo avstrijske delegacije starostni predsednik baron Fuchs. Delegat dr. Ellenbogen se je priglasi k besed-

di, sklicuje se na poslovnik, in je najostreje protestiral, ker v Avstriji ne vladajo ustavne razmere. Zahteva, naj se v znak protesta delegacije odgodi, dokler se ne bo v Avstriji zopet ustavno vladalo. Ellenbogenovim izvajanjem se je pridružil Nemec. Stürckh je odgovarjal Ellenbognu in je zapikaval, da bi bila vlada avstrijski parlament z zlim namenom odgodila. Rekel je, da je zavzel za to, da se vrši konferenca vodilnih osebnosti strank dne 4. majnika, a on stremi le za zagotovljenim zasedanjem. Protestiral je proti Ellenbognovemu predlogu. Starostni predsednik Fuchs o Ellenbognovem predlogu ni pustil glasovati, češ, da se konstitucija, ki je sedaj na sporedu, ne sme prekiniti. Za predsednika je bil nato izvoljen grof Sylva-Tarouca, za podpredsednika dr. Leo, za zapisničarje pa Korošec, knez Lobkovic, Mastalka in pl. Mühlwert, za reditelja Dreher in Sedlak. Ellenbogenov predlog so nato odklonili. Zanj je glasovalo 7 delegatov. Izvoljeni so bili nato odseki, ki so se tako-le konstituirali: armadnemu odseku predsednik knez Schönburg, namestnik Lecher. Prvo sejo bo imel dne 7. majnika ob 4. popoldne. Pododsek za armadne in mornariške dobave je izvolil Exnerja za predsednika. Sejo bo imel dne 7. majnika. Odsek za zunanje zadeve je izvolil za predsednika barona Fuchsa, za podpredsednika barona Baernintherja. Zboroval bo dne 29. t. m. Bosenski odsek je izvolil za predsednika pl. Langenhahna, grofa Mensdorff-Pouillyja za namestnika. Finančni odsek je izvolil za predsednika Grabmayerja, za podpredsednika Sedlaka in peticijski odsek za predsednika Kadlčaka.

Ogrska delegacija

je izvolila za predsednika grofa Avgusta Zichyja, za podpredsednika pa Ladislava Beóthyja.

Bosensko-hercegovske zadeve.

Skupno finančno ministrstvo je predložilo delegatom informacijska poročila in statistiko, ki navaja, da so našli v Bosni in Hercegovini ob ljudskem štetju dne 10. oktobra leta 1910. 1.898.044 prebivalcev. Poročilo navaja tudi važnejše politične dogodke v Bosni in Hercegovini.

Rdeča knjiga.

Zunanje ministrstvo je delegatom tudi predložilo rdečo knjigo, ki obsega 928 diplomatskih aktov od 13. avgusta 1912 do 6. novembra 1913 in se peča z zadnjo krizo na Balkanu. Obstoj balkanske zveze je bil dunajskemu kabinetu že 14. septembra 1912 znan. Vojске na Balkanu niso mogli preprečiti, pač se je pa posrečilo, da se je omejila. Nasproti Bolgariji je zavzemala monarhija dobrohotno stališče pod pogojem, da se z Rumunijo odkritosrčno sporazume. V Peterburgu je monarhija nastopila za rumunske želje. Berchtold se je tudi zavzemal za to, da se pritegne rumunski poslanik konferenci v Londonu. Monarhija se je zavzela tudi za odstop Silistrije Rumuniji. Zavzela se je monarhija nadalje, da bi si glede na Kavalo pridržale velesile pravico revizije. Berchtold je 24. novembra 1912 volesilam naznanil, da ne smatra v Bukarešti sklenjenega miru med bivšimi zavezniki kot definitiven mir. Glede na vprašanje bucareškega miru sta dunajski in peterburški kabinet v mnogih rečeh soglašala. (Pač le navidez). Razprave od začetka balkanske krize je tako na Dunaju kakor v Peterburgu vodila želja, da se prepreči evropski konflikt, kar se je posrečilo. Če so se potem pojavila skoraj nepremostljiva interesna nasprotstva med Dunajem in Peterburgom, se bo vse poizkusilo, da se nasprotstva potom direktnega razgovora poravnajo.

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand

je odpotoval včeraj ob 10. uri 20 minut z Dunaja v Budimpešto. Danes ob 10. uri dopoldne je zaslišal avstrijsko, ob 11. uri pa ogrsko deputacijo.

PARLAMENTARNE ZADEVE.

Nemška narodna zveza je naročila predsedniku dr. Grossu, naj v konferenci klubovih načelnikov najodločnejše protestira proti nadaljnji uporabi § 14. Stališče Nemcev na Češkem glede na češko zahtevo, da naj se razpišejo na Češkem deželnozborske volitve, bo pri konferenci klubovih načelnikov zastopal Pacher. Krakovski list »Novini« glasil dr. Leona, poročajo z Dunaja, da delajo krščanski socialci baje na razpust državnega zbora. Krščanski socialci žele, da bi se vršile državnozborske volitve po volitvah v nižjeavstrijski deželni zbor. Ni izključeno, da bodo državnozborske volitve že v prvi polovici bodočega leta (?).

NIŽJEAVSTRIJSKI DEŽELNI ZBOR.

Nižjeavstrijski deželni zbor je pričel 28. t. m. svoje razprave. Slo bo predvsem za šolske predloge.

OGRSKA.

Medtem ko grof Apponyi izjavlja, da je Ogrska lahko srečna, da ima takega moža kot je Tisza, izjavlja Justh, da potuje ogrska opozicija brezpogojno v Peterburg.

ZUNANJEPOLITIČNA RAZPRAVA V NEMSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Nemški državni zbor je 28. t. m. nadaljeval razpravo o zunanji politiki. V proračunski komisiji je Jagow govoril o zunanji politiki in naglašal prisrčno in intimno razmerje med velesilami trozveze. Trozvezne velesile glede na Sredozemsko morje niso sklenile pogodb. Na nasprotstvo nekaterih članov ogrske neodvisne stranke proti trozvezi ne polaga nobene važnosti.

NAPETOST MED GRŠKO IN TURČIJO.

Iz Aten se poroča: Venizelos je prekinil svoje potovanje v Macedonijo, kar tolmačijo tako, da je položaj med Grško in Turško postal resen. Oficielni list »Ethnos« piše, da je mogoča vojska med Grško in Turčijo in da velesile ne bodo na strani Grške. 27. t. m. zvečer se je pri neki gledališki predstavi v Carigradu v korist turški mornarici naznanilo, da je naročila Turčija pri tvrdki Armstrong tretji dreadnought in da bosta dreadnoughta »Sultan Osman« in »Rešadich« v dveh mescih v turških morjih.

MEHIKO.

Poroča se, da se vstahi pripravljajo na boj proti Huerti in da so Amerikanci med nje razdelili 36.000 pušk, 10.000.000 patron in 24 topov. Blizu glavnega mesta Mehike se je bila huda bitka med vstahi in vladno armado. General Velasco, ki je bil dvakrat ranjen, je došel s 400 ranjenimi vojaki v Mehiko, general Pena je pa bil v bitki z vstahi ubit. Iz Washingtona se poroča, da je Huerta brezpogojno sprejel posredovanje južnoameriških držav.

BOJI V COLORADU.

Poročila iz Colorada so zopet resna. 27. t. m. so po hudi bitki staknjoči rudarji zavzeli rudarsko mesto Chander. Wilson je dovolil, da se smejo odposlati vojaki proti rudarjem. V dosedanjih bojih je bilo 54 oseb ubitih, nad 100 pa ranjenih, a najbrže je število žrtv še večje, ker so rudarji sami pokopali svoje mrtve. V Chandru so se rudarji polastili ene strojne puške in veliko municije; nad tisoč pušk so jim pa njih prijatelji darovali.

Abstinentije pri Sv. Očetu.

Pretekli četrtek so bili katoliški abstinentije sprejeti od sv. očeta. Vseh je prišlo v Rim okoli 400. Izmed teh jih je iz Avstro-Ogrske samo sedem, in sicer: en Čeh (baron Pražák), en Nemec, en Madjar in pet Slovencev. V sredo večer so imeli v dvorani pod cerkvijo kamilijanov zborovanje, katerega sta se udeležila kardinal Cassetta in di Belmonte, ki je tudi govoril. V četrtek zjutraj so imeli sv. mašo v Lateranu (cerkev sv. Janeza Krstnika, patrona abstinentov), ki jo je opravil kardinal van Rossum, bivši odposlanec papežev pri evharističnem kongresu na Dunaju. Nato so se dali s kardinalom vred pred cerkvijo fotografirati. Avdijenca je bila ob 11. dopoldne. Abstinentije so izročili sv. očetu adresu, ki jo je podpisal odbor dvanajsternih mož, med njimi tudi zastopnik Slovencev, in jo je izročil predsednik katoliške abstinentne lige, Nizozemec baron Beerenbrecht. Avdijence se vrše zdaj takó: Ljudje se postavijo po raznih zaporednih sobah pred privatnimi sobami sv. očeta. Sv. oče gre z malim spremstvom peš skozi sobe in ima v vsaki sobi kratek nagovor ter podeli blagoslov. Spotoma se sv. oče večkrat kja pošali in rad posmeja. Medtem je došel odboru na adresu tudi že odgovor sv. stolice, ki izreka veliko hvalo protialkoholnemu stremljenju in ga blagoslavlja. Adreso in odgovor prinese »Zlata doba«. — V soboto zjutraj so imeli abstinentije zadnje zborovanje in nato Tedeum v cerkvi kamilijanov. — Sinoči so došli Dunajčani. — Vreme je ves čas krasno.

Dnevne novice.

— **Svobodomiseltvo pod novo firmo.** Jugoslovanska nacionalistična »Nova Riječ« objavlja škandalozen članek o »klerikalizmu«, ki pač dosega ali pa celo prekaša vse, kar se je od svobodomiseltne strani kdaj ostudnega napisalo zoper katoliško cerkev. Piše o »nekulturnih papežih z bestialnim apetitom à la Borgia ali glupim fanatizmom à la Sarto«, o duhovniških »mefistofelskih obličjih, na katerih se zrcalijo vse strasti«, o »izmišljeni izpovedi«, »širokih trebulih požeruhov in seksualcev«, o »njihovem zlem nauku, ki je potvora vzvišene Kristove besede«. »črni gavrani« itd. To je per-

verzna fantazija človeka, ki menda samo o seksualnosti in strasteh sanja. Da se taki izbruhi bolestnega sovraštva tiskajo v jugoslovanskih nacionalističnih listih, je kaj značilno. Vsak dan se bolj očitno kaže, da jugoslovansko svobodomiselstvo nacionalizem izrablja v to, da širi pod njegovo masko svoje nazore, ki so pod pravo firmo falirali. Ti nacionalisti imajo zelo čudno logiko. Če branimo mi katoliško prepričanje našega ljudstva, nam koj očitajo, da stavljamo vero nad narodnost, oni pa smejo svoje brezverstvo postavljati na čelo svojemu nacionalizmu. Slovenska in hrvatska mladina naj se zato tega jugoslovanskega nacionalizma varje, ker je Jugoslovonom samo v največjo škodo.

+ Slovenski naprednjak v mladom češkem klubu — dr. Ravnihar stoji zopet pred čudno zagonetko. V nemškonacionalnem listu »Tagespost« priobčuje njegov deželnozborski kolega Milan pl. Šuklje zabavljanje čez mladočeha in se sklicuje celo na voditelja stranke, kateri čast pripadati ima imunizator naprednih literarnih izdelkov dr. Ravnihar. Milan pl. Šuklje, ta tipus slovenskega narodnega naprednjaštva, namreč v »Tagesposti« citira dr. Tavčarja, ki je dejal: Bog nas varuj čeških ministrov! Ta zdih dr. Tavčarjev je bil naperjen proti ministrom Trnki in Zenkerju, pristašema mladočeške stranke, ki je vzela pod svojo streho sirotinsko zadevo dr. Ravniharja. Seveda je glasilo Hohenburgerjevo z veseljem ponatisnilo zabavljanje čez češke ministre iz — »slovenskih« ust! Tako daleč je padla narodna zavednost pri liberalni stranki, da se nihče v tej žalostni stranki več ne zgraža nad tem, da uganjajo »narodno-napredni« poslanci tako protislovansko politiko v nemškonacionalnih glasilih. Če pa mladočehi izvedo za tako »narodnost« naših naprednjakov, potem utegnejo še dr. Ravniharja z njegovimi literarnimi zaslugami vred postaviti na cesto.

+ Cesar potrdil izvolitev knezoškofa Kaltnerja za solnograškega nadškofa. »Fremdenblatt« poroča iz Solnograda, da je cesar potrdil izvolitev knezoškofa Kaltnerja za solnograškega nadškofa.

+ Imenovan je za dekana ribniške dekanije in duhovnega svetnika č. g. Anton Skubic, župnik v Ribnici.

+ Ogled belokranjske proge. Dne 28. t. m. so se odpeljali progo Belokranjske železnice ogledat: gg. ravnatelj državni železnice iz Trsta dvorni svetnik Galamboš, železniška nadsvetnik Opitz in Lechner in nekaj drugih gospodov. Povabljen je bil tudi g. prošt dr. Elbert.

+ Podružnice »Slovenske Straže«. — Popravimo malomarnost z novim delom in poštvenostjo. Iz odbora »Slovenske Straže« se nam piše: Sem-térje se pri nekaterih podružnicah opaža premalo življenja. Par podružnic je, ki spe. Teh par podružnic ne zadosti niti postavnim predpisom, kaj še, da bi koga v onem kraju vzdramili obupni kliči od slovenskih mej. To je velika narodna malomarnost in je res najbolje, da se take podružnice tudi s papirja črtajo. Danes priobčuje uradni list: »Društvo Slovenska Straža« v Retečah pri Škofji Loki se je razšlo, ker ni udov. V Retečah, 26. aprila 1914. — Janez Avguštin, predsednik. In vendar se, ako se le želi, dobijo za zborovanja predavatelji iz Ljubljane, dobilo bi se povsod pač pri najmanjši agitaciji nekaj ljudi, ki bi si na leto kaj malega odtrgali in bi dali zato »Slovenski Straži« borno letnino 50 v. ali premožnejši vsaj 1 K. Na drugi strani pa se opaža zopet veselo gibanje in zanimanje za »Slovensko Stražo«. Darovi prihajajo, hvala Bogu, vsak dan in pričakovati je, da se ogreje za »Slovensko Stražo« še mnogo src. Namesto par zamrlih podružnic je letos vzkliklo čvet novih podružnic. Zadnji čas je prijavilo svojo ustanovitve še pet podružnic, in sicer v Čemšeniku, Predvoru, St. Petru pri Novem mestu, Sv. Andražu v Slov. goricah, Veli ka Ligonju, skupno torej letos že 15 novih podružnic. — Cast ondodnim domoljubom! Sila, ki nam jo dela narodni nasprotnik, naj v nas budi krepko odporno moč, naj nas vzdrami k vedno večji poštvenosti! S pomočjo plemenitih Slovencev in Slovenk naj v »Slovenski Straži« v bodočih dneh naše narodnoobrambno delo pokaže vedno večji napredek!

+ Koliko je Čehov v Nemčiji. Centrum je te dni stavil v državnem zboru predlog, naj se med jezike, ki so na javnih zborovanjih v Nemčiji dovoljene, uvrsti tudi moravski. To je centrum, ki je narodnostno jako pravičen in se dosledno bori proti germanizatorični politiki Prusije, storil zato, da pribori jezikovno pravico za Čeha v pruski Šleziji vsaj na zborovanjih. (Gre večinoma za rudarje.) Če bi bil namreč centrum stavljal predlog za priznanje češkega jezika, bi bil predlog gotovo pokopan. Svobodomiselna ger-

manska javnost je pa to zasledila in centrum zaradi tega prijel. Pri tej priliki izvemo, da znaša število Čehov v Prusiji 107.461, in sicer je to avtohtonsko prebivalstvo.

— Podružnica »Slovi. zveze« za litjski okraj je zborovala dne 23. t. m. v Višnji gori. Udeležba je bila prav dobra. Med drugimi smo opazili tudi: gg. I. Vidgarja, K. Texterja in I. Tomica. Zborovalce je pozdravil z brzojavom tovariš J. N. Jeglič kot predsednik podružnice »Slovi. zveze« za Ljubljano in okolico, tovariš Jazbec pa je zborovalcem prinesel pozdrav podruž. »Slovi. zveze« za novomeški okraj osebno. Zborovalci so določili, da poleti naša podružnica 7. majnika na Primskovo; ume se, da le v slučaju lepega vremena. Kdor se namerava izleta udeležiti, naj sporoči to gdni šol. vod. Mariji Flandrovi na Primskovem, pošta Šmartno pri Litiji. Zbirališče izletnikov je postaja Radohova vas, kamor dospe vlak iz Ljubljane ob 9. uri 48 minut, iz Rudolfovega pa ob 7. uri 8 minut. Oni, ki bi dospeli iz Rudolfovega, naj počakajo v gostilnici pri Lesjaku, ki leži le kakih sto korakov od žel. postaje. Ta novica velja vsem kot obvestilo in povabilo.

+ Predrznost nemškega advokata. Nedavno se je vršila pri nadsodišču v Gradcu prizivna razprava v neki pravdni zadevi, ki je v prvi instanci tekla pred mariborskim sodiščem. Kot tožitelji so nastopali nedoletni otroci, toženi pa so bili znani Lobniki iz Razvanja, katerim se je posrečilo, da so najprej prodali sedaj že umrlemu očetu nedoletnih otrok svoje posestvo za 27.000 K, potem so pa očeta pripravili zopet od tega, da jim je za kupninski ostanek po 10.000 K prodal nazaj dve tretjini svojega posestva, ki ga je bil malo poprej kupil za 27.000 kron. Okrožno sodišče v Mariboru je z vsvo vestnostjo celo stvar preiskalo ter prišlo na podlagi obširnih dokazov do prepričanja, da je kupna pogodba, s katero je oče nedoletnih otrok prodal dve tretjini svojega za 27.000 kupljenega posestva za kupninski ostanek po 10.000 kron, neveljavna, ker prodajalec ni vedel, katere parcele je prodal Lobnikom nazaj. Senatu je predsedoval sodnik, katerega sicer ne moremo šteti med Slovence, kajti nikdar ne zahaja v slovensko družbo in tudi sicer ne kaže, da bi bil Slovenec, a se pri tem tudi ne pajaša z raznimi nemškimi heilovci. Njegove sodbe so se že od nekdaj odlikovale po strogi objektivnosti in temeljitosti. Tako tudi razsodba proti Lobnikom. To pa seveda ni bilo po volji njihovega zastopniku dr. Mravlagu. Kmalu potem, ko je ta razsodba izšla, je javno napadal mariborsko sodišče na šulvereinskem vsenemškem zborovanju pri Gambinu, proglasil dotičnega sodnika za »Slovenca«, ter se pritoževal, češ da je pri okrožnem sodišču v Mariboru civilni senat popolnoma slovenski itd. Se bolj nečuvno pa je, kako daleč je šel dr. Mravlag v svojih izjavanjih pred prizivnim sodiščem, torej pred forumom, pred katerim je predpisana stroga dostojnost v obliki in izrazu. V umetno-prisiljenem ogorčenju je protestiral zoper postopanje sodnikov, ki so sodelovali pri prvi sodbi, ker niso verjeli njegovi stranki, ampak tožnikom pričam. Poudarjal je, da bode radi te razsodbe uvedel še posebno akcijo. Končno je apeliral še na sodnike, naj vendar njegovemu prizivu ugrade, ker bi rabil sodbo tudi še za posebno akcijo, katere pa pred prizivnim sodiščem v javni sejni ne more povedati! Kakšna je nameravana akcija, se razvidi iz njegovega govora, ki ga je imel na šulvereinski slavnosti pri Gambinu. Čudimo se pa, da je prizivni senat grožnje dr. Mravлага mirno vtaknil v žep in še bolj se čudimo, da se je upal dr. Mravlag izreči grožnjo, da bode radi razsodbe uvedel posebno akcijo, še bolj pa se čudimo, da je mogel dr. Mravlag v javni seji svoj priziv utemeljevati tudi s tem, da naj na vsak način njegovemu prizivu ugrade, češ da rabi sodbo za nameravano akcijo. Res daleč smo prišli, da si upa nemški odvetnik pred civilnim senatom utemeljevati svoj priziv s tem, da rabi zase ugodno razsodbo za to, da mu bode mogoča akcija proti slovenskim sodnikom, kateri so navsezadnje tudi kolegi sodnikov, ki sede v prizivnem senatu.

+ V torek je bil inštaliran za župnika v Walsum na Porenskem č. g. rektor Köster iz Hamborna. Slovenci svojemu prijatelju kličejo: Na mnoga leta!

+ Hrvatske zadeve. V Ludbergu je bil 28. t. m. pri dopolnilnih volitvah za sabor izvoljen brez protikandidata Stepan Radič s 1166 glasovi. — V Garcinu je pa zmagal najbrže koalicijski Milan Rojc, ki je imel do zadržanja 300 glasov večine, nad obema pravaškima kandidatom in Radičem. — 26. t. m. se je vršil občni zbor »Matice Hrvatske« v Zagrebu. Pri volitvah je zmagala odbojna lista, dočim so kandidati, postavljeni od katoliško mislečih, ostali v manjšini. — Novi zagrebski nadškof dr. Ante Bauer je pri svojem nastopu namesto venca na

krsto dr. Juraja Posilovića daroval 1000 K za zagrebske siromake.

Osebné novice s pošte. Poštni oficijant Anton Učakar, službujoč pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu Ljubljana 1, je imenovan za postarja pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu Bled 1. Poštai oficijant M. Flux je premeščen iz Sent Petra na Krasu v Ljubljano (poštni urad Ljubljana 3), poštai adjunkt Fr. Selan pa od c. kr. poštnega urada Ljubljana 3 k c. kr. poštnemu in brzojavnemu uradu Ljubljana 1.

— Konferenca sodalitatis ss. Cordis Jesu za samsko dekanijo bode v sredo t. j. 6. maja na Suhoru. Začetek ob pol 11. uri dopoldne.

— Iz Vipave. Dolgotrajna želja se bo Vipavcem kmalu izpolnila. V kratkem izide namreč sklep, ki bo odredil razdelitev vsega skupnega gozda. Tako je izjavil g. komisar Lukan, ki se je pretekli teden mudil v Vipavi. Da se bo gozd razdelil, je pač največja zasluga g. poslance Perhavca. Zdaj naši liberalci ne bodo imeli več povoda vpiti nad g. poslancem, da je on razdelitev oviral. Lepa hvala g. poslancu, ki je najprej pomogel, da so se deležne pravice pravično po enakih delih med upravičence razdelile, zdaj pa je dosegel, da bo vsak udeleženec dobil svojo lastno parcelo. — Liberalci so v voljni borbi postali naravnost že smešni. Na pomoč so poklicali — čujte — zakrament svete birme, ki ga bo gospod knezoškof prihodnji mesec delil po naši dekaniji. Z vsvo resnobo trdijo, da je g. župnik v Budavah na prižnici oznanil, da mora vsak četer za birmo škofu plačati tri kronce. Seveda ni na vsem tem besede resnice, o čemer lahko vsak Budanec priča, ki hodi v lepo budanjko cerkev k službi božji. Toda liberalci si mislijo: Udari-mo malo po duhovnih, nekaj se bo že prišlo. Mi pa pravimo, da bodo liberalci topli njih lastni jeziki. To naj si zapíše za ušesa zlasti neki mladi fant v Vipavi, ki silno malo pazi na besede. Tekom par tednov je izustil že toliko žaljen in še lučjših reči, da presegajo že vse meje. Vsaka sila do vremena.

— Podivjana mladina. Ko se je v nedeljo okoli 8. ure zvečer vračal poštai avtomobil iz Novega mesta v Krško, je zadel pod Leskovicem pri vasi »Kalec-Naklo« na velik tram, ki je ležal čez cesto. Zlikovci so položili tram v hudem ovinku, tako da ga je sofer zagledal komaj par metrov pred seboj. Sunek je bil grozen. Šipe na oknih so popokale, tudi prednja kolesa so precej poškodovana. Izmed potnikov sta bila dva ranjena. Spretnosti soferja Weiša se je zahvaliti, da se ni zgodila še večja nesreča. Ta sofer je pripovedoval, da je bil že večkrat pri vasi Kalec-Naklo kak tram položen čez cesto. Na ravni cesti je bilo to lahko opaziti. Ustavil je avtomobil in odstranil les. Sedaj pa so si izbrali zlikovci oster ovinek, da so tem lažje dosegli svoj hudobni namen. Kakor je slišati, so orožniki štiri hudobne že dobili ter jih pripeljali v zapore okrajnega sodišča v Krškem. Žeteli bi bilo, da sodnija te divjake najstrožje kaznuje.

— Iz Krškega nam pišejo: Podružnica »Rdečega križa« v Krškem je priredila podučni tečaj za strežbo bolnikov in ranjencev po prizadevanju gospoda okr. glavarja dr. F. Mathiasa. Tečaj vodi primarij dr. Ferd. Trenz. Trajal bo dva meseca, prvi mesec bo samo teoretičen pouk, drugi mesec pa tudi praktičen v tukajšnji javni občinski bolnišnici. Tečaja se udeležuje z velikim zanimanjem okoli 30 gospa in gospodičen. Želimo najboljših vspehov!

— Vojaški nabor v Radovljici. Pretečeni teden dne 22., 23., 24. in 25. aprila se je vršil v Radovljici vojaški nabor za nabornike iz vseh občin radovljškega glavarstva. K naboru je prišlo nekaj čez 500 fantov in od teh je bilo potrjenih 128, kar je z ozirom na druge kraje zelo lepo število. Izgredov in prepevov ni bilo, večina fantov se je dostojno obnašala. Celu sledovi abstinen-ce so se opazili in ni bilo toliko pijanih fantov kakor pretečena leta. Le posamezniki so bili, ki so s pijanostjo in surovostjo delali sramoto svojim županom in svojim občinam in javno kazali svojo zaostalo izobrazbo in oliko. Čast pa vsem dostojnim in treznim gorenjskim fantom!

— Gospodinski tečaj v Ribnici. Gospodinski tečaj, ki se je vršil šest tednov pod vodstvom gdne Premrov, se je zaključil dne 27. t. m. z javno izkušnjo gojenk. Deželni odbor je pri komisiji zastopal dr. tajnik dr. Pogačnik. Kot zastopnik deželne vlade je bil navzoč okr. glavar g. Merk. Skušnja se je obnesla za gojenke nepričakovano dobro; le po izredni marljivosti so si dekleta mogle tekom šestih tednov nabaviti toliko teoretične in praktične spret-nosti. Skušnja je bila združena razstava raznih predmetov, ki so jih na-

pravile gojenke: 240 komadov perila in obleke ter raznih jedil. Tečaj je obiskovalo 26 gojenk. Dekleta same kakor tudi ljudstvo je z gospodinskim tečajem zadovoljno, zlasti ko so se pri kušnji pokazali lepi uspehi deloma v odgovorih deloma že v razstavi. Računstvo je poučeval brezplačno, prostovoljno šolski vodja g. M. Tomšič. V torek se prične takoj z drugim tečajem v dosedanjih prostorih in pod dosedanjim vodstvom.

— Ljuško šolstvo. Na mesto nadučitelja Jožefa Pleničarja, ki ima dopust v svrhu študij, je imenovana za supletinjo v Kropi abs. učit. kandidatinja Antonija Azman. — Na mesto nadučitelja Julija Slapšaka, ki je na dopustu, je imenovana za supletinjo v Radovljici prov. učiteljica Helena Potolnik. — Na mesto učitelja Erikerika Sadržja, ki je na dopustu v svrhu študij, je imenovana za supletinjo v Koroški Beli učiteljica Franciška Rihteršič. — Na mesto učitelja Erikerika Repovša, ki je v svrhu študij na dopustu, je imenovana bivša supletinja v Sp. Idriji Melita Šivic za supletinjo na deški šoli v Trzinu.

— Za čebelarje. Pri posestniku »Graparja« v Hlavčjih njivah v Poljanski dolini so imeli letošnji prvi čebelni roj v torek, dne 21. aprila. — Čebelar J. Mrak iz Delnice je imel prvi roj 23. aprila.

— Poletno zasedanje novomeške poroče. 25. t. m. so se pričele porotne obravnave. Za predsednika porotnega dvora so izbrani: Pl. Garzarolli, predsednik okrožnega sodišča, dr. Rozina, višjesodni svetnik, in Zmavec, svetnik. Ostali sodni svetniki so prisodniki. Na vrsto pride več zanimivih kazenskih slučajev: Bratomor, ponarejanje denarja, detomor, konjska tatvina in nekaj ubojev.

— Uboj pri Završnici. V Svetinovi gostilni na Zirovnici je bilo že nekaj središče vseh intrig proti deželnim elektrarnam, ker so se tam zbirali vsi hujškatji proti deželni napravi. Občno mnenje je, da je poštar Svetina, ki opravlja tudi gosliniški posel, dopisnik liberalnih listov. V tej gostilni so tudi pred-sinočnjem popivali fantje pozno v noč. Med nje je zašel tudi Jožef Mali, ki je uslužben pri deželni elektrarni. V nedeljo zjutraj so našli Malija mrtvega med Svetinovo gostilno in Malijevim domom. Na glavi je imel rano prizadeto najbrže s kakim železnim drogom. Pokojni Mali je bil zaposlen pri lokomobili pri bajerju in je prakticiral za mašinista. Mali je bil zelo priden in delaven fant, ki je kazal resno voljo, da bi se dela pri strojih dobro izučil. Bil je star kakih 24 let in je pred kratkim prišel od vojakov. Njegova mati je ves čas, kar je bil fant pri vojakih, delala in štedila in se je veselila, da sin prevzame posestvo. Sedaj, ko se je nadebudnemu mladeniču obetala lepa bodočnost, ga je ubila hudodelna roka. To je pač sad liberalnega hujskanja zoper deželne naprave. Skrajni čas je, da se takim hujskarijam naredi energičen konec.

— Golob vzrok Dreherjeve avtomobilne nesreče? Koroški avtomobilni klub je na licu mesta preiskaval, kaj bi moglo biti vzrok Dreherjeve avtomobilne nesreče. V neposredni bližini pone-rečenega avtomobila so našli polmrtvega domačega goloba, vsled česar sklepajo, da je soferju golob priletel mimo obraza in ga s perutmi udaril, vsled česar je sofer za hip izgubil oblast nad vozilom, ki je bilo že prej napravilo skok v stran. Ta hip je avtomobil priletel z vso silo v neko drevo in nesreča je bila gotova.

— Lah žalil cesarja. V Črnomlju so se v neki gostilni gostje pogovarjali o boleznih cesarja. V ta pogovor se je tudi vmešal zidar Italijan Marko Tosini iz Vite. Dejal je zelo zaničljivo, da bo cesar kmalu umrl, potem bosta Trst in Pulj postala laška. Gostje so mu takoj očitali ta izraz. Ta pa je to še ponavljal. Ko so mu povedali, da ga puste iz gostilne odstraniti, se je začel zelo oblastno vesti. Ovadili so ga orožništvu, katero ga je aretiralo in zaprl v okrajno sodišče v Črnomlju. To ga bode oddalo okrožni sodnji v Rudolfovem. Tako oblastno se inozemci ponasajo na naši grudi.

— Cesarjeva močna juha. Močna juha, ki je v teh dneh glavna hrana našega cesarja, je napravljena tako-le: 5 kg govejega mesa, ena gosa in ena kokoš se primerno zalijejo z vodo in potem skozi 24 ur enakomerno puste počasi vreti, tako da ostane nazadnje le za ene časo juhe. To juho cesar jako ljubi in z velikim tekom zavžije.

— Razpis zgradbe železniške proge Knin — Pribudič. 27. t. m. je potekel rok za zgradbo železniške proge Knin — Pribudič v Dalmaciji. Za zgradbo se je oferiralo zelo veliko trvd. Nova progá podaljša za 222 km dalmatinsko progó dr-

žavnih železnic Spljiti—Knin in zveže dalmatinske železnice z Liško železnico (proga Ogulin—Pribudič), ki se že eno leto gradi. Stala bo 6.700.000 kron.

K imenovanje. Justični minister je imenoval za notarja v Rožku notarskega kandidata Friderika pl. Martinetza.

Kot oficijal pri okrajnem glavarstvu v Črnomlju je nastavljen g. Fran Lupšina.

Novo podzemsko jamo so odkrili blizu električne centrale v Ozlju na Hrvaškem. Ozijski župnik Grandavac je poskrbel, da pride jamo preiskat več strokovnjakov. V vodu jame so našli črepinje lončene posode, ki spominja še na predzgodovinsko dobo.

Majnikov semenj za kože se bo vršil v ponedeljek, 4. majnika t. l., in sicer kakor navadno v skladiščih tvrdke »Balkana«, trg., sped. in kom. del. dr. na Dunajski cesti št. 33.

Naše jezikovno pravo. Med literaturo, ki je navedena v članku »Naše jezikovno pravo«, objavljenem 28. aprila, se nahaja tudi dr. Fraenkel: »Sprachenrecht. To je tiskovna pomota, kajti avtor »Sprachenrecht« se piše dr. Fischel.

Šlajerske novice.

š Namesto venca na grob g. stolnega dekana dr. Iv. Mlakarja so darovali mariborski rodoljubi po č. g. dr. Jos. Hohnjecu »Slov. Straži« 338 K.

š Stavka krojaških pomočnikov v Gradcu je bila včeraj končana. Novi tarif bo veljaven za pet let. Stavka je trajala štiri tedne.

š Samoumor v ptujski hiralnici. V ptujski hiralnici se je bil hiralec Kokol pregrešil proti lišnemu redu, nakar so ga vtaknili v poboljševalno celico. V celici je Kokol zažgal posteljo in se v dimu zadušil.

š Velik požar. V noči na 28. april je v parnem mlinu Hansa Marxa v Karčevini pri Mariboru nastal požar, ki je vpepelil nanovo urejeni mlin s celo opravo in 12 vagonov pšenice. Škode je 100.000 K in je le deloma z zavarovalnino pokrita. Lastnik se je, ko je ogenj zapazil, onesvestil. Ogenj je nastal najbrže sam od sebe.

Zadnje vesti.

ČESARJEVO ZDRAVJE.

Dunaj. Cesar je preživel dobro, krepčilno noč. Danes se kaže, da je to na vse bolezenske pojave jako ugodno vplivalo. Upajo, da ako bo še dalje lepo vreme, se bo cesar v par dneh lahko sprehajal po zanj določenem vrtu v Schönbrunn.

MAŽARI IN AVSTRIJSKI SLOVANI

Budimpešta. »Pester Lloyd« piše, da so slovanski avstrijski delegati odklonili skupni nastop z mažarsko opozicijo v delegaciji. 16 poslancev ogrske neodvisne stranke je dvignilo potne liste v Rusijo.

PRESTOLNI GOVOR.

Dunaj. Grof Sylva Tarouca je nagovoril pri sprejemu delegacij prestolonaslednika ter je med drugim dejal, da se je sicer mednarodni položaj pobiljšal, da pa nikakor ne moremo gledati še v ročno bodočnost. Mi želimo in potrebujemo miru, da popravimo gospodarsko škodo in da se v mejah države razvije novo gospodarsko življenje. Mi smo oddaljeni od agresivne politike, želimo pa in mislimo, da tudi lahko zahtevamo, da prenehajo ob naših mejah pojavi, ki nas vznemirjajo dalje in da napram od strani zlohotnega sosedstva improvizirani oficijelni ali neoficijelni sovražni propagandi z vso resnostjo nastopimo. Govornik se je končno zavzel za izpopolnitev mornarice v interesu politične in gospodarske moči države.

Budimpešta. Pri sprejemu delegacij je prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand na udanostne izjave odgovoril: Njegovo Veličanstvo mi je poverilo častno nalogo Njegovo Veličanstvo tu zastopati. Jaz sem vaše zagotovilo zveste udanosti do osebe vladarjeve sprejel z živahnim zadoščenjem in bom takoj o tem vladarja obvestil. Od zadnjega zasedanja delegacij se je mednarodni položaj znatno in razveselljivo olajšal. V ozki zvezi z zavezniki ima vlada Njegovega Veličanstva kolikor mogoče drugoceno odnošaje z vsemi kabineti za ohranitev in utrditev miru v Evropi, na kar bo tudi dalje delovala. Nastop princa Viljema na albanskem prestolu je jamstvo za uspešni razvoj nove kneževine. Najboljše želje Njegovega Veličanstva spremljajo novega albanskega vladarja pri njegovem miro-ljubnem, kulturnem delu. Zahteve armade se gibljejo v normalnih mejah.

Očigled hitrega napredka brodovja vseh vlasi je zahteva po večji svoti za izboljšanje naše vojne mornarice postala neizogibna. Z novo bosensko-hercegovsko železnico se bo udovoljilo neodložljivim strateškim in gospodarskim pogojem. Od Njegovega Veličanstva sem pooblaščen Vam izročiti za vašo izkušeno poštvalnost in za izraze vašega patriotičnega čuvstvovanja najvišjo zahvalo ter najsrčnejše spremljam Vaše delo z željo po najboljšem uspehu.

EKSPOZE GROFA BERCHTOLDA.

Budimpešta. (C. kr. korespondenčni urad.) V odseku avstrijske delegacije za zunanje zadeve je grof Berchtold podal danes svojo ekspozicijo. Izvajal je bistveno sledeče:

Splošno navdušenje, s katerim je albansko ljudstvo sprejelo kneza Viljema in simpatije, ki jih je našel pri vseh velesilah, so ugodno znamenje za uspeh njegove misije. Z izpraznjenjem albanskega ozemlja od strani grških čet se je položaj zelo razbistril.

Minister upa, da bo mirno regeneracijsko delo v balkanskih državah po krvavih vojskah pospešilo njihovo prijazno razmerje do monarhije.

Če se v Srbiji še ni pokazalo umevanje za našo dalekosežno naklonjenost, nas to ne sme motiti, da ne bi, varujoč naše lastne interese, gojili kolikor mogoče prijateljske odnošaje napram Srbiji.

Bulgarijo bomo pri njenem prizadevanju, nove pokrajine kulturno dvigniti, slejkoprej gospodarsko podpirali.

Naše dobro razpoloženje napram Grčiji se v Atenah kljub nekaterim težavam ni napačno umevalo in se je pravilno cenilo.

Upoštevali veliki pomen in nezmanjšani obstanek otomanske države bo monarhija vse storila, da se Turčija politično in gospodarsko okrepi.

Ne da bi zapirali oči pred dogodki v Rumuniji, smo vendarle prepričani, da ne more noben resen rumunski politik misliti na to, da bi velike ugodnosti, do katerih so Rumuniji pripomogli ozki prijateljski odnošaji z nami, stavil na kocko.

Trozveza, ki je svojo trdno sestavo med na dogodkih bogato balkansko krizo vnovič pokazala, tvori neizpremenjeno podlago naše zunanje politike. Minister se spominja s toplimi simpatijami sprejetega obiska nemškega cesarja v Schönbrunn in Miramaru, kakor tudi opatijskega sestanka z laškim zunanjim ministrom. Govori, ki so se pri teh prilikah vršili, so ministra utrdili v prepričanju, da so spremembe, ki so se izvršile na Vzhodu, utemeljile nove interesne skupnosti med zavezniki.

V odnošajih med obema skupninama velesil se čuti v zadnjem času manjša napetost, zlasti kar se tiče Angleške, tako da se nevarnosti, ki jih svetovni položaj hrani za Evropo, v bodočnosti lažje preprečijo.

Naše razmerje do Rusije nosi prejšnje trajno prijateljski značaj. Spričo izrečno miroljubnih tendenc carske države in velikih kulturnih nalog ruskega narodnega gospodarstva menimo, da smemo pričakovati nadaljnji zaupanja polni razvoj naših odnošajev.

Besede globoko občutenega občudovanja, katere je nedavno posvetil francoski ministrski predsednik našemu vladarju, so upoštevanja vreden pojav. Prijateljskih odnošajev med francosko vlado in monarhijo.

Da monarhija slejkoprej ohrani svoj položaj kot močan konzervativni faktor in element redu in miru ter trdrijava miru, se stavlja velike zahteve na dajalno zmoglost in poštvalnost monarhije. Naloga merodajnih državnih in družinskih činiteljev bo to s podvojeno skrbjo za nadaljnji razvoj vseh narodnogospodarskih predpogojev upoštevati. Zunanje ministrstvo bo s tem, da bo gospodarsko otvorilo velike pokrajine v drugih delih sveta, stremilja nje monarhije po gospodarskem napredku in možnosti zaslužka najbolj pospeševalo.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Budimpešta. Odsek za zunanje zadeve, ki se je zbral danes popoldne ob 2. uri, se je potem, ko je grof Berchtold podal svoj ekspozicijo, odgodil do srede, dne 6. maja, ob 4. uri popoldne. — Vojni odsek bo pa imel prvo sejo v četrtek 7. maja tudi ob 4. uri popoldne. Nemški delegati so predlagali, naj se prihodnja seja tega odseka vrši šele 11. maja — pa so propadli z 8 glasovi proti 11.

AKCIJA GLEDE PARLAMENTA.

Dunaj. Posvetovanje načelnikov klubov, ki se prične v ponedeljek, se utegne vršiti dva dni, t. j. poleg ponedeljka še torek. Optimisti pričakujejo od tega sestanka kaj uspeha. Prevladuje pa pesimistična presoja položaja.

SLOVENSKO ŠOLSKO VPRAŠANJE.

Dunaj. Dne 17. t. m. popoldne sta se oglasila državna poslanca dr. Korošec in dr. Rybač pri naučnem ministru dr. Vit. Ilussareku in sta del časa razpravljala z njim o slovenskih šolskih vprašanjih.

PRESTOLONASLEDNIKOVA SOPROGA IN SIN OBOLELA.

Konopišt. Prestolonaslednikova soproga je po dohodu iz Miramara obolela na angini, ki jo je spremljala mrzlica. Princ Maks je oboel na vnetju ušesne mrene in je bilo treba izvršiti operacijo. Nevarnosti ni.

ZAKAJ PA DALMACIJA NE?

Dunaj. »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča, da angleška sredomorska eskadra ne bo pristala v nobenem dalmatinskem pristanišču, temveč bo obiskala le Pulj, Trst in Reko. — (Na vzrok smo zelo radovedni. — Opomba uredn.)

MOISL V ZAPORU.

Dunaj. Jugovskoliberalni dunajski občinski svetnik Moisl je nastopil danes tritedensko zaporno kazen zaradi volilnih sleparij. Rekuriral je na vse instance, a povsod je dobil odgovor, da je sodba pravomočna. Tudi tega ni dosegel, da bi se proces obnovil, kajti sodišče je ravnotako prepričano o njegovi krivdi, kakor dunajsko občinstvo. Moisl vse skupaj ni nič pomagalo, moral je iti kot volilni slepar v luknjo.

ŠKANDAL.

Trst. Znani ineditar posl. Colaiani bo danes zvečer res tu predaval. Tudi na Riki je naznanjeno njegovo predavanje za soboto. Je pač le v Avstriji mogoče!

VOLITEV NA HRVAŠKEM.

Zagreb. V Garčinu je zmagal pri dopolnilnih saborskih volitvah koalicijska Roje, ki je dobil 1049 glasov, dočim sta jih dobila pravaša Kumičić 561, Čar 101 in Radić 186 glasov. Ta okraj je bil dozdej posest pravašev, ki so ga vsled svoje nesloge zdaj napravili.

KONKORDAT RES SKLENJEN?

Pariz. Tukajšnji listi poročajo soglasno, da se je konkordat med Sveto Stolico in Srbijo sklenil in podpisal. Podpisala sta ga Merry del Val in Vesnić. Srbija bo baje v Rimu imenovala svojega diplomatskega zastopnika, istotako Sveta Stolica v Belgradu. Staroslovanska liturgija da je osigurana. Grof Berchtold je, kakor tu naglašajo, doživel s tem zopet diplomatski poraz, ker se je zelo trudil, da konkordat prepreči.

VLADARSKI SESTANEK NA KOŠOVEM.

Cetinje. Nameravanega skupnega sestanka črnogorskega kralja Nikole in srbkega kralja Petra na Kosovem polju o priliki Vidovega dneva najbrže letos ne bo po zatrdilih poučenih krogov. Vladarja se baje sestanela letos povsem inkognito.

ALBANSKE STVARI.

Drač. Tukaj v najkrajšem času pričakujejo prihod avstrijskega brodovja, ki je odposlano v osebno brambo kneza Viljema.

MED MEBIKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Washington. Španski poslanik je javil državnemu tajniku Briand, da je Huerta posredovalne predloge brezpo- gojno sprejel.

FOLJSKI »SOKOL« IZSTOPI IZ VSE-SLOVANSKE SOKOLSKO ZVEZE?

Lvov. »Slovo polskie« poroča, da bodo poljska sokolska društva izstopila iz vseslovanske sokolske zveze, da s tem protestirajo proti sprejetju ruskih sokolskih društev v zvezo.

ANGLEŠKI PARNIK ZAŽGALI MOR-SKI ROPARJI.

Honkong. Angleški parnik »Taiou« so pri Kiau Nort Macao morski roparji ustavili in zažgali. 150 potnikov in moštvo je sprejel neki parnik, ki je pri- vozil mino, 180 oseb pa pogrešajo.

SMRT AVIATIKA.

Dunajsko Novo mesto. Na letališču pri Dunajskem Novem mestu se je danes ubil ognjičar Jurij Wally. Padel je z letalnim strojem iz višine 60 metrov.

Ljubljanske novice.

NOVOUREJENA ZBIRKA SLIK V RUDOLFINUMU.

Ravnateljstvo deželnega muzeja Rudolfinuma je izvršilo jako potrebno in hvalevredno delo, da je preuredilo zbirko slik v muzeju. Trudapolno delo je pravkar izvršeno in v nedeljo se odpre zbirka za obisk občinstva. Za to zbirko sta bili odločeni dve sobani v visokem parterju na jugovzhodnem oglu muze-

ja. Prej so bili poleg slik, ki so visele po stenah druga tik druge brez reda, razstavljeni še drugi predmeti, n. pr. rokopisi, miniature itd. Pri novi ureditvi sta se sobi odločili samo za zbirko slik. Dodanih je le par novejših plastik, ki dobro poživijo prostor.

Sobi sta primerno na novo prebarvani. Strop je bel, stene nevtravno pobarvane v svetlejšem olivnem tonu. Prav lep je vtis in prav dobro ozadje za slike. V prvi sobi se je postavila še vmesna stena, da se je pridobil primeren prostor.

V novourejeno zbirko slik se kajpada niso mogle sprejeti vse slike, ki jih ima muzej. Mnogo jih še visi v drugih prostorih, mnogo jih je še shranjenih v zalogi. Pri danem prostoru je bilo treba omejitve. In to omejitev moramo imenovati prav srečno. Merodajna je bila zlasti umetniška kvaliteta slik. Zbirka naj bi imela pred vsem znanstven namen, pokazati zgodovino in razvoj naše domače slikarske umetnosti. Zbirka kaže nadalje, kateri tuji mojstri so uplivali na domače slikarje, kako so se odlične rodine zanimale za slikarsko umetnost domačih in tujih slikarjev, koliko predmetov je naša domača zemlja nudila slikarjem, domačim in tujim, in kako so njene krasote slikali.

Število slik v obeh sobanah je veliko, zato so slike precej nagosto obešene, dosega se je skrajna meja, pa vendar je vse dobro razgledno. Razvrstitev je kolikor mogoče sistematična, deloma po dobah, deloma po slikarjih, deloma pa po slikah, ki spadajo predmetno skupaj. Pri vsaki sliki je zaznamenovano ime slikarjevo. Če vse te slike pregledujemo, moramo biti prav zadovoljni. Po vsebini so slike historične, pokrajinske, portreti, genre, tihožitja, prevladuje pokrajina in portreti. Časovno segajo od srede 17. stoletja do današnjih dni, do najmlajših živčih slikarjev. Prav poučna revija. Glede posameznih slik le nekoliko priporočij. Vrsta se prične v drugi sobani (XVIII). Dobro se vidi umetnost Valentina Menzingerja (1702—1759). Njegovi veliki sliki »Betelemški detomor«, deloma kopija po Rubensu, in »Immaculata« sta dobro postavljena in kažeta krepkost Menzingerjevo v barvah in velikih potezah. Zanimiv je Fort. Bergant (1712 do 1769), Leopold Layer (1752—1828), neutrudljiv posnemalec Kremser-Schmidta, Jan. Potozhnik (1752—1834) je dober v svojih portretih, istotako Herzlein († 1817). Vinc. Dorfmeister (1775—1839) ima dva krasna portreta. Zastopan je Mih. Stroy (1803—1871) z značilnim portretom nezane osebe. V prednji sobani (XVII) odvarja vrsto Mattej Langus (1792—1855). Opozoril bi na lep lastni portret Langusa. Nadalje vidimo Franca pl. Kurz-Goldensteina (1807—1878), Petra Pavla Küna, Karingerja (1829—1870), Marka Perhnarta krasno Cirkniško jezero, Jan. Wolfa. Nova doba se prične z Jan. Subicem, Ažbetom (»Zamorka«, skoro edino dovršeno delo slikarja). Zbirko zaključujejo naši moderni slikarji s slikami, ki jih je kupil večinoma deželni odbor na raznih razstavah zadnjih let in so zato že znane.

Ko imamo sedaj tako lepo urejeno zbirko slik, bi bilo želeli, da izide kmalu katalog, ki bi podajal podrobnejše podatke o slikah. Ljubitelju umetnosti na nudi zbirka že sedaj prav lep užitek.

Ko imamo sedaj tako lepo urejeno zbirko slik, bi bilo želeli, da izide kmalu katalog, ki bi podajal podrobnejše podatke o slikah. Ljubitelju umetnosti na nudi zbirka že sedaj prav lep užitek.

Ij Hrvatski tečaj S. K. S. Z. visi se vsak četrtek in soboto od 8. do 9. ure v prostorih slovenske trgovske šole.

Ij Krakovčani in Trnovčani, udeležite se jutri, v četrtek, ob pol 8. uri zvečer javnega predavanja, ki ga priredi Slovensko gospodarsko izobraževalno društvo za krakovsko in trnovsko predmestje, Cerkvena ulica 11. Predava gospod Fr. Tersegla v. K številni udeležbi vabi društveni odbor.

Ij Iz Narodnega Doma so se umaknili pred socialnimi demokrati voditelji liberalnega delavstva. Majniško veselico imajo namreč socialni demokrati na vrtu Narodnega Doma, liberalno delavstvo pa v hotelu Tivoli.

Ij C. kr. finančna prokuratura v Ljubljani je v dopisovanju s slovenskimi strankami najbolj netakten c. kr. urad v Ljubljani. Odlično slovenskim zavodom pošilja nemške dopise, kakor da smo vsi Slovenci zaradi par nemških zagrizencev na svetu, in v istini so pa uradi zaradi ljudi tukaj ter morajo vpoštevati njih državljanske pravice. Nemški dopisi naj se dosledno vračajo.

Ij Šmarnične govore v nemškem jeziku bo imel vsak večer v maju v ljubljanski stolnici redemptorist P. Al. Lindenmayer.

Ij Pogreb umrlega polkovnika Pajničja se je vršil včeraj iz Sp. šiske k Sv. Križu

ob veliki udeležbi vojaštva in civilnega občinstva. Vojasvo se je ustavilo na Slovenskem trgu in oddalo salvo. Vojaske krogi so namreč včeraj sklenili, da se pri vseh pogrebi, ki gredo mimo Slovenskega trga, ustavi vojaštvo v bližini cesarjevega spomenika in ondi odda častne salve.

lj Vojaske vest. Stotnik je postal nadporočnik Alf. Svetek pri 54. pešpolku v Olomucu.

lj Prijeta tatinska tolpa. V zadnjem času se je izvršilo v mestu, posebno pa v bližnji okolici več vlomov in tatvin. V Ljubljani so tatovi vlomili na Poljanski cesti v shrambo za mesnino pri mesarju Antonu Koprivcu ter pokradili 60 kg sveže slanine, pri Bergmannu pa so odnesli 100 komadov perutnine. Največ so pa tatovi operirali po okolici. Policija si je pomagala na vse moči in se ji je slednjič le posrečilo priti storilec v okoli. — Poizvedla je, da je gnezdo teh elementov na Predovičevem selu pri Francetu Raku. Pri preiskavi so našli Koprivčevu slanino, ki je bila na dan. Raka in njegove pajdaše so seveda aretirali in izročili sodišču ter s tem napravili prebivalstvu v mestu in okolici za nekaj časa mir. Rak je šele pred kratkom prišel iz trimesečne ječe, katero je odsedel zaradi tatvine, a je takoj zopet začel svojo staro obrt še v večjem obsegu, kakor popreje.

lj S trga. Danes je prinesla na trg vrtnarjeva žena Marija Cerarjeva 6 letošnjih kumar ter jih naglo izpečala komad po 3 K. Ta novica se je po trgu med ženskami hitro raznesla ter privabila k Cerarjevi precej gledalk.

Primorske vestil.

p Majsko povišanje v vojni mornarici. Cesar je imenoval za viceadmirala: kontreadmirala Pavla Fidlerja, sedanjega poveljnika vojnega arzenala v Pulju; za kontreadmirala: linijskega kapitana Aleksandra Hansa; za linijske kapitane: fregatne kapitane Alojzija Šušteršiča, viteza Purschka, Antona Casa, Marija Ratkoviča, Konstantina Radey, Karol Lukich in Henrik Zajc; za fregatne kapitane: korvetni kapitan Anton Dolenc, Aleksander Mahorič, pl. Primavesi in viteza Perger; za korvetne kapitane: linijski poročnik pl. Stecher, Karol Luppis, pl. Zafiank, Ivan Taschwer, Albert Peter, Jos. Gamringer, Roman Junovic, Karol Herkner, Avgustin Hawlik, Metod Koch, Fran Vučer in pl. Haas. To so imenovanja na višjih mestih.

p Brat deželnega glavarja vojvodine kranjske. Med častniki vojne mornarice, kateri so s 1. majnikom bili povišani v višje šarže, se nahaja tudi brat deželnega glavarja kranjskega, gospod Alojzija Šušteršiča, katerega je cesar imenoval linijskim kapitanom. Gospod linijski kapitan Alojzija Šušteršič je oberem poveljnik mornariške vojne šole (Marinemaschinenschule).

p Komisar. S 1. majnikom je postal mornarični komisar 1. razreda tudi naš rojak Milan Vrtovec.

p Sinova nadvojvode Jožefa v smrtni nevarnosti. Sinova nadvojvode Jožefa sta te dni s svojim vzgojiteljem stotnikom pl. Kratochwilom napravila izlet na Brionske otoke. Ko sta se vračala na parobrodu »Siraly« v Reko, se je pripetil kratki spoj, vsled česar bi bil parobrod v temi skoro trčil z drugim parobrodom. Šele zadnji trenutek se je nesreča preprečila.

p Izkoriščanje ameriških izseljencev. — Za 20 papirnatih dolarjev — dve igralni znamki. Odkar so začele razne paroplovne družbe preko Trsta prevajati izseljence v Ameriko in s tem privabile znaten izseljeniški tok na Trst, se je pojavila v Trstu posebna specialiteta tatov, goljufov in uzmovičev, ki iščejo nove žrtve, posebno med neizkušenimi izseljenci, da jih ogoljufajo in oskubijo. Te dni sta se pripetila zopet dva slučaja tatvin, v katerih sta bila žrtvi dva mlada hrvaška izseljenca, ki sta prišla ob ves svoj težko prislužen denar. Dalmatinski Hrvat, namenjen v Ameriko in imajoč pri sebi 20 dolarjev v bankovcih, se je v neki gostilni seznanil z dvema dozdevnima »rojakoma«. Pri dobri kaplji in veselem pomenku sta napeljala pogovor na denar in ga slednjič pregovorila, naj raje zamenja papirnat dolarje v zlato, ker ima s tem velik dobiček. Takoj sta mu tudi ponudila v zamenjavo »zlate dolarje«. Navedeni izseljenec je vzel »zlate« in dal dolarje lopovoma, ki sta jo takoj popihala. Pozneje je izseljenec vendar padlo v glavo, da je pri neki menjalnici vprašal, če so to res zlati dolarji. Dobil je presenetljiv odgovor: »To so navadne igralne znamke.« — V drugem slučaju sta dva mlada lopova zvalila nekega 16 letnega hrvaškega izseljenca v gostilno ter mu tam, ko sta ga opila, izmaknila iz žepa 20 dolarjev in 40 kron. — Policija je na zadevni ovadbi včeraj aretirala tri zrele ptčke, ki se bavijo edino s tem poslom

in ki so povečini izgnani iz Trsta, a se vedno vračajo nazaj. Denarja pri njih ni našla.

p Vlom na bojni ladji. 28. t. m. je neko vlomil v blagajno bojne ladje »Panther«, ki se nahaja v puljskem dok. Ukradel je 900 K, dasi je bilo v blagajni 35.000 K denarja. Zapril so nekega strojnega podstrežnika H.

p Pesnik in buditelj hrvaške zavesti na Reki Ivo Grohovac je 28. t. m. umrl. Znani so njegovi »Glasovi sa Kvarnera«. Pisal je tudi v nekaterih slovenskih tiskovnih listih. Veliko si je prizadeval za hrvaško zavest na Reki. Izdajal je več časa »Riječki Glasnik«, ki je prvi zažgal zavest hrvaštva v tem mestu. N. v. m. p.

p Črnogorski princ Danilo v Trstu. Včeraj zvečer je došel v Trst črnogorski princ Danilo s svojo bolno soprogo. Z večernim brzovlakom državne železnice se je odpeljal dalje v Jenjo, kjer vstopi njegova soproga v neki sanatorij.

p Oparjen otrok. 3 letna Romana Rustja si je zlila nase v soboto zvečer poln kotel vročega luga in se pri tem opekla po celem životu. Zalostna mati je malo deklico prinesla v bolnišnico, kjer je revica v nedeljo popoldne izdihnila.

p Veselica pri Sv. Križu v Trstu. Kat. slov. izobraževalno društvo v Nabrežini je priredilo v nedeljo popoldne pri Sv. Križu v dvorani I. Maganja veselico s tamburanjem, petjem ter spevoigro »Kovačev študent«. Vse točke so se dobro izvajale, kar je pokazalo tudi dolgotrajno odobravanje občinstva. Prireditve se je udeležilo tudi več gostov iz Trsta.

p Umrla je v Gorici gospa Marija Fischler, soproga g. M. Tischlerja, vpokojenega dvornega svetnika in predsednika podružnice Rdečega križa v Gorici.

p Zagonezna smrt. »Piccolu« poročajo iz Buja o tem-le slučaju: 26. t. m. je umrla tu gospa Viljemina Ravasini. Njena smrt je zagonezna. Pred 10 dnevi se je bila vrnila iz Trsta in se prišedša v svoje stanovanje vrgla na divan in ostala ondi, oblečena kakor je bila, do svoje smrti. Ni hotela ne jediti ne zdravil in ni dovolila poklicati zdravnika. Neka sestanovalka, ki jo je tu in tam chiskala, jo je našla 26. t. m. popoldne sključeno na tleh poleg divana mrtvo. Zraven nje je stalo vedro za vodo. Pokojnica je živela sama v Bujah. Imela je le enega sina, vsučilišnega dijaka, o katerem pa ni hotela nikoli povedati, kje se nahaja. Sedaj ga iščejo oblasti radi materine smrti. Dijak se piše Giorgio Ravasini.

IZPRED SODIŠČA.

Liberalna hudobnost ni imela uspeha. V celi Tuhinjski dolini po svoji zagrizenosti in maščevalnosti znani liberalni trgovec Engelman v šmartnem je ovadil zgornjetuhinjskega župana Martina Poljanška, da je nagovoril Alojzija Podbevška v neki njegovi kazenski zadevi h krivemu pričevanju. Engelman je ovadil župana Poljanška radi tega, ker ga je hotel popolnoma uničiti. Da to namerava, je Engelman v svoji maščevalnosti ljudem sam pripovedoval. Toda hudobnost ne rodi vedno uspehov tako, da liberalni maščevalec ni prišel na svoj račun, kajti vsi obtoženci, ki so po nedolžnem mnogo trpeli, so bili oproščeni. Preteklo soboto je bila glavna razprava. Obtoženi so bili poleg župana Poljanška tudi njegova žena in ugleden pošteniak Zore, da so nekega Alojzija Podbevška nagovorili h krivemu pričevanju pred sodnijo. Na podlagi ovadbe, ki jo je tudi napravil Engelman, je prišel Martin Poljanšek v preiskavo radi pregreške zakona v obrambo volilne svobode, češ da je zgoraj omenjenemu Alojziju Podbevšek proti njegovi volji podpisal volilno glasovnico. Kot priča zaslišan, je Podbevšek izpovedal, da se podpis glasovnice ni izvršil proti njegovi volji. To je tudi resnici odgovarjalo. Kmalu potem pa — in prečudna je zveza — ko se je Podbevšek napil žganja v Engelmanovi prodajalni, je začel trdit, da mu je župan Poljanšek proti njegovi volji podpisal glasovnico in izjavljal, da je na prigovarjanje župana Poljanškega, njegove žene in Martina Zoreta, zaslišan kot priča, pred sodnijo krivo pričal. To je pograbil Engelman in župana Poljanška ovadil. Ker je državno pravdnstvo obtožilo ne samo župana Poljanška, ampak tudi njegovo ženo in Martina Zoreta, torej edini osebi, ki sta o celi stvari kaj vedeli in bi kot priča lahko izpovedali Poljanškovo nedolžnost, je bil Poljanškov položaj zelo mučen. Toda Engelman le ni prišel na svoj račun. Mnogobrojne priče so namreč podale pred sodnijo Engelmanovemu zaupniku Alojziju Podbevšku tako izpovedale, da mu sodišče ni moglo dati prav nobene vere. Vse priče so potrdile, da je Alojzij Podbevšek lažnjivec in pijanec, ki sploh ni sposoben resnice govoriti. Dognalo se je tudi, da je v Engelmanovi šnopsariji stalen gost in da je z Engelmanom v zelo ozkem stiku. Sodišče

je obtožence oprostilo. Engelmanu se torej njegov namen ni posrečil. Poštenim ljudem naj bode ta slučaj zgled, kako daleč sega maščevalnost izvestnih liberalnih zagrizencev. Takih maščevalcev in zahrbitnih ljudi naj se naši ljudje ogibljujejo.

Mnenja gospoda dr. F. Vögele v Meranu.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Zahvaljujem se Vam za dopušljanje Vašega železnatega kina vina Serravallo. Nikdar ne bom opustil priporočati Vaš izdelek, ki je tako uspešen v raznih slučajih tonvalence in slabosti.

Meran, 4. junija 1911.

Dr. Vögele.

Mnogo boljša kot ribje olje

Scottova emulzija ribjega olja. To se pa razlaga tako, da so se po desetletjih, na Scottov način prirejenih poskusih, odstranili vsi nedostaki ribjega olja, kakor: težka prebavljivost, zoper duh in okus. Scottova emulzija je v resnici tako lahko prebavljiva in okusna, da jo lahko dajemo udi otročkom v zibelki, kar se izkaže posebno koristno pri otežkočenem pridobivanju zob. Vporaba Scottove emulzije ribjega olja zagotavlja malemu zemljanu močno tvorbo kosti in telesa, najboljšo orožje za poznejši življenjski boj.

Ne dajte torej otrokom ribjega olja, ampak kot smetana sladko Scottovo emulzijo ribjega olja, ki poleti kakor pozimi enako uspešno učinkuje.

Cena originalni steklenici K 2.50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 20 vin. v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H. Dunaj VII. in se sklicuje na t. časopis, dostavi se mu cna pošiljatev potom lekarnarja za poskušnjo.

Najboljše redilno sredstvo za zdrave in slabotne in v rasti zaostale otroke vsake starosti. — Pospešuje tvorbo mišic in kosti, zabranjuje in odstranjuje motenja v prebavi, drisko in črvesne ka-tare.

Kufek

Za otroke
in odrasle

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“ Gorica, Tržaška ul. 28, prej pivovarna Gorjup.

Velika eksportna zaloge dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd. 1199

F. BATJEL

Gorica, Stalna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Hišnica

(samica) se sprejme. Poizve se Židovska steza 2, I. nadstropje. 1383 3

Išče se oseba, katera bi imela veselje prevzeti deset na novo opremljenih sob s perilom, za letno sezono na

BLEBU

proti inventarju, na svoj račun. Zahteva se primerna kavca. Prednost imajo v starosti od 30 do 50 let. Kje, pove iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 1422. (Znamka za odgovor.)

Zahvala.

K nenadomestni izgubi naše iskrenoljubljene soproge, hčerke in sestre, gospe

Marjane Malenšek, roj. Lauter

se za vse blage dokaze iskrenega sočutja tem potom kar najtopleje zahvaljujem.

Posebna zahvala pa bodi izrečena vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem, ki so blago pokojnico v tako obilnem številu spremili do preranega groba.

Ljubljana, dne 28. aprila 1914.

Zalujoči rodbini Malenšek-Lauter.

1454

Za vkuhanje sadja in povrtnin

so priznано najboljšie in najcenejše steklenice **REFORM** tvrdke dr. med. Bareš in mag. ph. K. Till.

Geniki se dobijo na zahtevo poštnine prosto pri glavni zalogi za jugoslovanske dežele:

Lovro Petovar, Ivanjkovci, Štajersko.

Književnosti.

Dolžan: Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, davčnih, finančnih, sodnih in vseh drugih vlog za vsakdanje potrebe. Cena 3 K, eleg. vez. 4 K po pošti 30 h več. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Ta knjiga, ki je ravnokar izšla, podaja, kot pove že naslov vzorce najrazličnejših vlog na vse javne oblasti. Izluščen je ves pravni material, ki je za posameznika le težko razumljiv in knjiga torej ni znanstvenega, temveč izključno praktičnega pomena. Kot taka bo vsakemu zanesljiv svetovalec v zadevah, kjer bi si moral sicer iskati pravne pomoči. Vzorec so prirejeni v splošnem tako, da odgovarjajo potrebam, ki jih rodi vsakdanje življenje. Z neznatnimi, prav lahki izpremembami, ki jih izvrši brez težave lahko vsak sam, so pa porabni tudi za druge bolj redke konkretne slučaje, ki v knjigi niso navedeni pod posebnim naslovom. Politične in vojaške vloge, ki tvorijo prvi oddelek knjige, so podane v veliki izbiri in obsegajo prošnje na obrtno-oblast ter podobne ponavljajoče se zadeve. Posebej je treba omeniti tudi vojaške vloge, ki se ozirajo in obrazložujejo vse po novem vojaškem zakonu dovoljene vojaške ugodnosti. Davčne vloge in prošnje na druge finančne oblasti, ki jih rabi posestnik, obrtnik, trgovec in zasebnik skoroda vsaki dan, so istotako obsegane v knjigi v bogati izbiri. Izmed sodnih vlog, tožb in predlogov so se sprejele v knjigo le one na okrajna sodišča, ker mora stranko pri višjih sodiščih itak zastopati odvetnik. Natančno so obrazložena tudi silno stroga testamentarična določila, katera pojasnuje več obrazcev pravihne oporoke. Zadnji del knjige obsega vloge za razne avtonomne oblasti, kot so deželni odbor, občina itd., v zadevi domovinstva, bolniških stroškov podpora itd. Na podlagi »Knjige uradnih vlog« bo lahko vsak sam napravil pravilno vlogo, ter bo knjiga torej pomagala in svetovala strankam, obenem pa olajšala delo v uradih, katero ravno nepravilne vloge zelo otežkočijo in zavlečejo rešitev. Pri vsaki posamezni vlogi je označeno, kako jo je kolekovati, poleg tega je pa knjigi še pridejan kratek splošen seznam o kolkovinah. — Knjiga je zelo obširna, obsega nad 300 strani in ima zelo lično zunanjo opremo ter priročno žepno obliko. Enkratni izdatek za to knjigo se bo vsakemu desetero in stotero izplačal po koristih, ki jih mu bo nudil. Ze z enkratno uporabo bo kupna cena pokrita.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dobro upeljana

mizarska obrt

s posestvom in vso opravo se radi družinskih razmer zelo ugodno takoj proda; dela je za leto dni naprej, tako da je izključena vsaka izguba. Denarja je treba le 5-6000 kron. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1380. (Znamka.)

Sprejme se

hišna

iz poštene hiše, šivanja zmožna in vajena otrok, k boljši rodbini v Ljubljani, Plača 24 kron mesečno. Ponudbe na upravo lista pod št. 1453.

Odda se takoj ali pa za mesec avgust v najem dobro vpeljana

gostina s prenočiščem

na zelo prometnem prostoru v Ljubljani. Več se izve v upravnistvu „Slovenca“ pod št. 1393.

Takoj se odda velika, solčna in zračna

soba

2 gospodoma eventuelno tudi gospodičnam s brano ali brez hrane. Več se izve pri g. Murmayr, Poljanska cesta 6/1, levo. 1437

Zanesljiv konjski

hlapec

Išče stalne službe kot kočijaž. Več se izve v trafiki Pred škofijo št. 12. 1407

Na izbiri pošilja tudi na deželo krasne

BLUZE

krila, kostume, domače obleke, moderci, perilo in vsako modno blago. Zelo solidna M. Kristofič-Bučar Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna h.ša. Neprekosljiva v otroških oblekah in krstni opravi. 3730

Išče se

stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in s pritlikinami za majev ali avgustov termin. Ponudbe na upravo lista pod »Mirna stranka 1450«.

Vabilo

redni občni zbor

okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji
registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se boče vršil

v uradnih prostorih zavoda v četrtek, dne 7. majnika 1914 ob 1. uri popoldne

s sledečim sporedom:

1. Čitanje revizijskega poročila od c. kr. deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani pooblaščenega revizorja in ukrepi vsled tega,
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1913.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Idrija, 28. aprila 1914.

Odbor.

1451

Priporočila se dobro urejena trgovina

Ivan Podlesnik nasled.

Ljubljana, Stari trg št. 10

slav. občinstvu in pred. duhovščini za nakup raznovrstnih klobukov, slamnikov, čepic, čevljev, kravat, perila itd. za gospode. Posebna zaloga klobukov za gosp. duhovnike. Edina zaloga vseh orlovskih potrebnosti. — Najnižje cene. — Točna in solidna postrežba. — Naročila po pošti se točno in hitro izvrše. 1287

Proda se

blageajna

Wertheim št. 1 dobro ohranjena. Naslov v upravi tega lista pod št. 1435.

Kupi se

železni rezervar

a hišni vodovod, ki bi meril krog tisoč litrov ali več. Naslov pove upravnistvo pod št. 1448. (Znamka a odgovor.)

Naznanilo prevzetja.

Vljudno naznanjamo, da smo z 20. aprilom t. l. prevzeli občno znano Žumrovo

MIZARSTVO

v Vintgarju. 1452

Izdelujemo stavbno pohištvo in sploh vsa v mizarstvo stroko spadajoča dela po primernih cenah.

Se priporočamo starim in novim naročnikom nasledniki Žumra.

Kantina Corazza

Levade (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Nogavice in druge pletenine, dalje verilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10

Solidna postrežba

A VIII 113/14 20. 21.

Oklic

1447

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki in sodišču neznani dediči.

Dne 15. februarja 1914 umrla je pri Sv. Luciji

Jožefina Kafol, trgovka in posestnica iz Št. Vida 78 nad Ljubljano, ne zapustivši nikake naredbe poslednje volje.

I. Sodišču ni znano, ako se nahajajo kakšni dediči. Za oskrbovanje zapuščine postavlja se gospod Martin Burja, c. kr. nadoficijal v pokoju v Ljubljani, Grajska planota št. 1 za zapuščinskega oskrbnika.

Kdor hoče do zapuščine staviti kake zahteve, mora to sodišču tekom enega leta od danes naprej naznaniti in dokazati svoje dedinske pravice. Po preteku tega roka bode se zapuščina, v koliko so se zahteve izkazale izročila dočim bi dosegla nenastopljeni del zapuščine država kot brezdedično.

II. Nadalje se pozivljajo vsi tisti, katerim gre kaka tirjatev do zapuščine, ako jo niso že prijavili, da pridejo

dne 13. maja 1914, dopoldne ob 9. uri v sobo št. 36

k temu sodišču, da stavijo svoje zahteve, ali pa naj iste do tega časa pisмено prijavijo in dokažejo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih tirjatev pošla, nikake nadaljne pravice, razen v kolikor jim pristojna kaka zastavna pravica.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.

dne 21. aprila 1914.

Vozni red

za proge Trbiž-Ljubljana gl. k., Kranj-Tržič, Ljubljana d. k.-Kamnik. Veljaven od 1. maja 1914.

Trbiž-Ljubljana gl. k. — Ljubljana gl. k.-Trbiž

Osební vlak						Kilom.	Postaje						Osební vlak					
1717	1727	1715	1729	1711	1719		1712	1722*	1716	1718		1712	1722*	1716	1718			
1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.		1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.		1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.			
550	815	815	1226	251/406			odh. Beljak gl. k.	prh.	1140	1140		416			922			
707	930	1267	1267	503	800		odh. Trbiž	prh.	922	1035		308			724	1029		
719	946	1251	1251	515	815		Belapeč		913	1025		250			714	1020		
725	953	1257	1257	521	819		Rateče-Belapeč		908	1020		255			710	1016		
735	109			531	829		Kranjska Gora		857	1004		244			659	1005		
740	115			536	834		Gozd-Martuljek		849	957		236			652	958		
752	127			548	846		Dovje		833	943		232			636	942		
800	458	137	717	557	856		Hrušica		822	932		211			625	931		
805	506	143	725	602	902		prh. Jesenice	odh.	817	927	617/1210	206			620	926	458	716
959/1152		449		920	404		prh. Gorica d. ž.	odh.	512			1115			253	548/630		
1125/200		700		1137	625		> Trst c. kr. d. ž.					905			1248	350/530		
420	633	750	1147	257	731		odh. Praga c. F. J. k.	prih.	956			126			712	522/1217	420	
930	1145			315	420		> Celovec gl. k.					405			1008/1017	550		
1235	705	806	1232/1242	330	400/450		> München gl. k.					750			625	802		
1235	512		1115	1235	253	558/650	> Beljak gl. k. (čez Podrožico)		950			1204	388/314		750	955	1256	
1030			903	1105	1248	356/530	> Gorica d. ž.		959/1152	1152		311	449		920	404		
1721			1703				> Trst c. kr. d. ž.		1125/200	200		432	700		1107	635		
552	815	938	232	440	634	942	odh. Jesenice	prh.	750	857	1105	139			536	830	1206	
558	820	944	238	446	639	948	Javornik		754	862	1100	134			541	835	1153	
604	826	950	245	452	645	954	Zirovnica		748	854	1033	125			542	837	1146	
612	834	958	254	458	653	1005	Lesce		736	844	1043	116			532	828	1136	
617	838	1002	300	465	658	1012	Radovljica		730	835	1036	109			535	831	1138	
624	846	1011	310	470	665	1022	Otoče		719	813	1024	1256			514	750	1118	
632	852	1017	318	478	673	1032	Podnart-Kropa		713	807	1018	1250			509	745	1111	
642	861	1028	328	488	682	1043	Sv. Jošt		701	794	1004	1237			485	734	1038	
647	906	1031	333	493	687	1049	prh. Kranj	odh.	636	749	959	1232			470	720	1033	
652	908	1033	338	498	690	1050	odh.	prh.	631	743	954	1226			245	441	1047	
704	922	1045	354	514	708	1102	odh.	prh.	640	752	943	1215			234	430	1036	
716	933	1055	408	518	719	1112	Skofjaloka		627	738	932	1159			222	412	1023	
724	941	1103	418	525	725	1120	Medvode		617	727	921	1140			211	399	1013	
731	948	1110	425	531	731	1127	Vižmarje		607	718	913	1138			201	348	1003	
732	949	1113	430	534	732	1128	prh. Ljubljana d. k.	odh.	603	714	912	1133			158	343	1004	
735	952	1116	433	537	735	1131	odh.	prh.	600	711	909	1130			155	340	1001	
							prh. Ljubljana gl. k.	odh.										

1359

Vabilo

na popolnoma brezplačni učni tečaj
za umetno vezenje,
krpanje perila in nogavic

kateri se vrši

od 1. do 23. majnika 1914

v vel. dvorani Mestn. doma v Ljubljani.

Poučevala se bodo popolnoma brezplačno vsa tehnična in moderna dela na tako razumljiv način, da učenke, ne da bi bile vezilje, že po osmih dneh delajo popolnoma samostojno. Nadalje se bode tudi skrbno

poučevalo šivanje

posebno z aparati, pridejanimi „Singer“-jevim šivalnim strojem. Svojo prijavo za udeležbo prosimo naznaniti v naši prodajalni ali pa pri začetku pouka v gori omenjenem lokalni. — Obenem s tečajem bode v omenjeni dvorani

od 4. do 23. majnika 1914

velika razstava umetnega vezanja izvršenega na „Singer“-jevih šivalnih strojih, katera bode otvorena vsak dan od 8. do 12. ure dopoldan in od 2. do 6. ure popoldan.

Vstop popolnoma prost.

Z velespoštovanjem

SINGER Ro., deln. družba šivalnih strojev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Kranj-Tržič. — Tržič-Kranj.

Mešanec					Kilom.	Postaje					Mešanec				
2553	2555	2557	2559	2559a		2552	2554	2556	2558	2559a	2552	2554	2556	2558	2559a
2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.		2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
710	1236	452	740	1100*	—	odhod	Kranj	prih.	638	948	311	702	1030*		
725	1241	507	755	1115	6		Naklo		627	937	300	651	1019		
730	1245	521	800	1120	10		Dupleje		615	925	247	630	1007		
740	124	531	810	1125	15		Križe		606	914	237	620	997		
757	124	539	827	1137	18		prih. Tržič	odhod	556	905	228	620	985		

* Samo ob nedeljah in praznikih.

Ljubljana drž. k.-Kamnik — Kamnik-Ljubljana drž. k.

Mešanec					Kilom.	Postaje	Mešanec				
2153	2155	2157	2159	2159a			2152	2154	2156	2158	2160
2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.			2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
740	1150	312	715	1100	—	od. Ljubljana drž. k. pr.	642	1100	241	615	1020 *
752	1202	324	727	1112	5	Ježica	630	1048	229	603	1018
765	1203	327	730	1115	6	Črnače	637	1044	225	595	1014
816	1206	318	750	1125	11	Trzin	608	1025	206	540	954
824	1236	336	757	1112	14	Domžale	552	1016	158	532	947
830	1246	406	806	1151	17	Jarše-Mengeš	549	1005	148	510	925
836	1251	411	811	1156	18	Homec	512	988	142	512	932
851	104	424	851	1209	23	pr. Kamnik	530	946	130	500	920